

PROGNOZA

ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla części obszaru miasta Łodzi obejmującej
teren zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Ruda Willowa”, położonej w rejonie ulic:
Scaleniowej, Wazów, Wiekowej, Laskowej i Rudzkiej

DYREKTOR PRACOWNI

mgr inż. arch. Magdalena Talar-Wiśniewska

AUTORZY PROGNOZY

mgr inż. Anna Olaczek-Wołoska

mgr Kamila Pawlak

A. Wołoska 24.06.2022 r.
Kamila Pawlak

Łódź, czerwiec 2022 r.

Spis treści

1.	Informacje wstępne na temat prognozy	3
2.	Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	3
3.	Zawartość, główne cele projektu planu i jego powiązania z innymi dokumentami	4
4.	Analiza istniejącego stanu środowiska, potencjalne jego zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego planu	21
5.	Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	33
6.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	35
7.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego planu, oraz sposoby, w jakich zostały one uwzględnione podczas opracowywania projektu planu	40
8.	Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy	45
9.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu	49
10.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu	51
11.	Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	52
12.	Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	53
13.	Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym	53
	Obowiązujące akty prawne	55
	Materiały źródłowe	56

Załącznik:

- Oświadczenie kierującego zespołem autorów prognozy oddziaływania na środowisko

Załącznik graficzny:

- Prognoza oddziaływania na środowisko - rysunek w skali 1:2000
- Położenie obszaru opracowania na tle form ochrony przyrody

1. Informacje wstępne na temat prognozy

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko (zwana dalej prognozą) ustaleń projektu *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi obejmującej teren zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Ruda Willowa”, położonej w rejonie ulic: Scaleniowej, Wazów, Wiekowej, Laskowej i Rudzkiej*, zwanego dalej projektem planu. Decyzja o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego dla ww. obszaru została podjęta uchwałą Nr LXXII/1932/18 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 14 czerwca 2018 r.

Zawartość prognozy została opracowana w dostosowaniu do obowiązujących przepisów *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (art. 51, 52 i 53), a także wytycznych Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łodzi.

Prognoza składa się z części opisowej (tekstu) i graficznej – rysunku sporządzonego w skali 1:2000.

Głównym celem prognozy jest określenie rodzaju zagrożeń dla środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi, jakie mogą wynikać z realizacji zapisów projektu planu zagospodarowania przestrzennego, dla którego potrzeb powstała prognoza oraz analiza metod i rozwiązań służących zmniejszeniu potencjalnych uciążliwości.

Dokument ten służy, jako materiał pomocniczy, w publicznej dyskusji nad projektem planu w kontekście mogących się pojawić uciążliwości dla użytkowników analizowanego obszaru (i jego sąsiedztwa) oraz zawiera informacje, które mogą być podstawą do podjęcia przez Radę Miejską ostatecznej decyzji o uchwaleniu planu.

Przy opracowywaniu niniejszej prognozy wzięto pod uwagę m.in. obowiązujące akty prawne z zakresu ochrony przyrody, ochrony środowiska, prawa wodnego i gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarowania przestrzenią, obowiązujące *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi, Opracowanie ekofizjograficzne* sporządzone na potrzeby analizowanego projektu planu, programy o randze europejskiej, krajowej, regionalnej i lokalnej dotyczące polityki ochrony środowiska, a także poradnik metodyczny *Prognozowanie skutków przyrodniczych planu zagospodarowania przestrzennego*. Wykaz wszystkich wykorzystanych materiałów źródłowych zamieszczono na końcu prognozy.

2. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Prognoza - dokument sporządzany w toku prac nad planem miejscowym - została sporządzona przy zastosowaniu, jako wiodącej, metody analizy. Przeanalizowano: dostępne materiały kartograficzne, opracowania dotyczące stanu środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz dokumenty planistyczne (w tym projekt planu, dla którego potrzeb sporządzono prognozę) dotyczące obszaru objętego opracowaniem oraz jego otoczenia. Dokonano wizji terenowej badanego obszaru.

Zebrane informacje posłużyły do nakreślenia obrazu funkcjonowania obszaru w chwili obecnej (rozpoznanie stanu środowiska), w tym określenia najistotniejszych cech środowiska, jego stanu i problemów, a następnie porównania go z prognozowanymi skutkami wpływu realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko.

W toku analizy określono uwarunkowania przyrodnicze wynikające z dotychczasowego zagospodarowania badanego obszaru oraz oceniono ustalenia zaproponowane w projekcie planu, pod kątem przewidywanych oddziaływań ich realizacji na środowisko, z uwzględnieniem rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą potencjalnych negatywnych oddziaływań.

Dla oceny oddziaływań i wpływu zmian klimatu na obszar opracowania planu i realizację jego postanowień posłużono się metodyką określoną w *Poradniku przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe*, opracowanym przez Ministra Środowiska w 2015 r.

3. Zawartość, główne cele projektu planu i jego powiązania z innymi dokumentami

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi obejmującej teren zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Ruda Willowa”, położonej w rejonie ulic: Scaleniowej, Wazów, Wiekowej, Laskowej i Rudzkiej (zwany dalej projektem planu lub projektem), dla potrzeb którego sporządzona została niniejsza prognoza, składa się z:

- części opisowej – tekstu planu – projektu uchwały Rady Miejskiej w Łodzi,
- części graficznej – rysunku planu w skali 1:1000, stanowiącego załącznik nr 1 do projektu uchwały.

W projekcie planu zostały określone:

- 1) przeznaczenie terenów i ich oznaczenie w tekście i na rysunku (symbol) oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania;
- 2) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- 3) wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych;
- 4) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasady kształtowania krajobrazu;
- 5) zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych;
- 6) granice zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Ruda Willowa”;
- 7) zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości;
- 8) szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu;
- 9) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji;
- 10) liczba miejsc do parkowania;
- 11) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej;
- 12) granice terenów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- 13) dopuszczenie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym;
- 14) wysokość stawki procentowej służącej określeniu opłaty, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W projekcie planu nie określono, ze względu na brak podstaw wynikających ze stanu faktycznego:

- granic i sposobów zagospodarowania terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa,

- sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania urządzenia i użytkowania terenów.

Projekt planu wyodrębnia tereny (wydzielone liniami rozgraniczającymi lub liniami granic opracowania planu nieruchomości lub ich części, oznaczone symbolami liczbowymi i literowymi, z których liczby oznaczają numer porządkowy terenu, a litery podstawowe przeznaczenie terenu, a w przypadku terenów dróg publicznych – także klasę techniczną drogi), dla których ustalone zostały następujące rodzaje przeznaczenia:

1) **zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna**, oznaczona symbolami od **1MN** do **5MN**; przeznaczeniem uzupełniającym są: usługi lokalne, infrastruktura techniczna, drogi wewnętrzne;

2) **zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa usługowa**, oznaczona symbolami od **1MN/U** do **9MN/U**; przeznaczeniem uzupełniającym są: infrastruktura techniczna, drogi wewnętrzne;

3) **usługi ochrony zdrowia**, oznaczone symbolem **1UOZ**; przeznaczeniem uzupełniającym są: zabudowa usługowa - usługi lokalne, infrastruktura techniczna, drogi wewnętrzne;

4) **tereny zieleni objęte formą ochrony przyrody, w tym lasy i zalesienia**, oznaczone symbolami od **1ZN** do **19ZN**; przeznaczeniem uzupełniającym jest infrastruktura techniczna: istniejąca napowietrzna linia elektroenergetyczna o napięciu 15 kV na terenach 2ZN i 3ZN, istniejąca kablowa linia elektroenergetyczna o napięciu 15 kV na terenach 3ZN i 12ZN, istniejące magistrale wodociągowe w800 i w1000 na terenie 2ZN;

5) **tereny lasów i zalesień**, oznaczone symbolami od **1ZL** do **5ZL**; przeznaczeniem uzupełniającym jest infrastruktura techniczna - istniejąca magistrala wodociągowa;

6) **drogi publiczne** – ulice, ulice wraz z obiektami i urządzeniami związanymi z prowadzeniem i obsługą ruchu drogowego:

- a) ulica klasy zbiorczej, oznaczona symbolami **1KDZ** i **2KDZ**,
- b) ulice klasy lokalnej, oznaczone symbolami od **1KDL** do **9KDL**,
- c) ulice klasy dojazdowej, oznaczone symbolami od **1KDD** do **7KDD**;

przeznaczeniem uzupełniającym są: zielen, drogi rowerowe, wiaty przystankowe dla komunikacji zbiorowej, miejsca postojowe dla samochodów, stanowiska postojowe dla rowerów, infrastruktura techniczna;

7) **drogi wewnętrzne** wraz z obiektami i urządzeniami związanymi z prowadzeniem i obsługą ruchu drogowego, oznaczone symbolami od **1KDW** do **22KDW**; przeznaczeniem uzupełniającym są: zielen, drogi rowerowe, miejsca postojowe dla samochodów, stanowiska postojowe dla rowerów, infrastruktura techniczna.

Zapisy projektu planu precyzują, iż dla poszczególnych terenów, wyznaczonych liniami rozgraniczającymi, zasady zabudowy i zagospodarowania oraz sposoby ich użytkowania należy określać łącznie na podstawie:

- ustaleń dla całego obszaru objętego planem, zawartych w rozdziale 2 uchwały;
- ustaleń szczegółowych dla terenów, zawartych w rozdziale 3 uchwały;
- ustaleń obowiązujących, zawartych na rysunku projektu planu.

Ustalenia w zakresie warunków zabudowy i zagospodarowania terenów nie zostały sformułowane dla całego obszaru, lecz dla poszczególnych terenów. Dla dróg publicznych zostały sformułowane indywidualnie warunki i parametry funkcjonalno-techniczne.

W ustaleniach ogólnych dla całego obszaru, jako zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego ustalono kształtowanie standardów zagospodarowania i użytkowania terenów z uwzględnieniem: zachowania i ochrony terenów leśnych pełniących główną rolę w systemie ekologicznym miasta oraz ochrony walorów kulturowych, w tym istniejącej zabudowy, przyrodniczych i krajobrazowych zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Ruda Willowa”.

W zakresie przeznaczenia terenów wprowadzono zakaz lokalizacji: obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży równej 1000 m² i wyższej, usług uciążliwych, usług w zakresie obsługi komunikacji takich jak: stacje paliw, warsztaty samochodowe i stacje obsługi samochodów powyżej 2 stanowisk dla samochodów, myjnie samochodowe, a także specjalistycznych gospodarstw produkcji zwierzęcej.

Sformułowano ustalenia dotyczące zabudowy: jej lokalizacji, wskaźników i parametrów oraz kształtowania zabudowy frontowej o dachach kalenicowych, a także kolorystyki oraz materiałów wykończeniowych elewacji i dachów dla budynków.

Określono zakazy i dopuszczenia w zakresie lokalizowania urządzeń technicznych.

Ponadto wskazano, iż w zakresie powierzchni nowo wydzielanych działek budowlanych obowiązują parametry określone w ustaleniach szczegółowych tekstu planu, za wyjątkiem działek wydzielonych pod drogi publiczne oraz wewnętrzne, poszerzenie dróg istniejących i pod urządzenia infrastruktury technicznej, a także działek powstałych w wyniku podziałów prowadzonych po wyznaczonych na rysunku planu liniach rozgraniczających.

Wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, do których na obszarze projektu planu zaliczono tereny dróg publicznych (KDZ, KDL i KDD) oraz tereny dróg wewnętrznych (KDW), określono jako nakaz stosowania rozwiązań technicznych uwzględniających potrzeby osób ze szczególnymi potrzebami.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego oraz zasad kształtowania krajobrazu, ustalono przede wszystkim:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem: przedsięwzięć dotyczących infrastruktury technicznej oraz dróg, zalesień i wylesień.

Ponadto sformułowano ustalenia w zakresie:

- odnawialnych źródeł energii – zakaz lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy większej niż moc mikroinstalacji, o której mowa w przepisach odrębnych z zakresu odnawialnych źródeł energii;

- ochrony i kształtowania zieleni – nakaz kształtowania zieleni poprzez tworzenie systemu składającego się z terenów lasów i zalesień oznaczonych symbolami od 1ZL do 5ZL oraz z terenów zieleni objętych formą ochrony przyrody oznaczonych symbolami od 1ZN do 19ZN;

- gospodarki wodnej i odprowadzania ścieków oraz gospodarki odpadami - nakaz stosowania kompleksowych rozwiązań poprzez: doprowadzenie infrastruktury technicznej wodociągowej i kanalizacji sanitarnej do wszystkich terenów przeznaczonych na cele

zabudowy oraz realizację urządzeń infrastruktury technicznej odbioru wód opadowych i roztopowych dla terenów przeznaczanych na cele dróg;

- ochrony wód podziemnych i powierzchniowych – nakaz stosowania rozwiązań umożliwiających wykorzystanie lub retencjonowanie nadmiaru wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania, z dopuszczeniem odprowadzenia ich do odbiornika na warunkach określonych w przepisach odrębnych dotyczących zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzenia ścieków oraz prawa wodnego, a także budownictwa, zakaz wykonywania robót polegających na zasypywaniu i likwidacji cieków wodnych, stawów oraz rowów (melioracyjnych) spełniających rolę odbiorników wód powierzchniowych z dopuszczeniem ich przebudowy i rozbudowy spowodowanej realizacją inwestycji celu publicznego;

- ochrony powietrza – zakaz stosowania indywidualnych źródeł zaopatrzenia w ciepło powodujących emisję spalin przekraczającą dopuszczalne normy;

- ochrony przed polami elektromagnetycznymi – zakaz lokalizowania obiektów, urządzeń i sieci infrastrukturalnych, które powodują przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku określonych w przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących budownictwa;

- ochrony powierzchni ziemi – nakaz zapewnienia dla nieruchomości miejsca służącego do czasowego gromadzenia odpadów stałych, z uwzględnieniem wymogów wynikających z przepisów odrębnych dotyczących budownictwa oraz dotyczących utrzymania czystości i porządku w gminie.

W zakresie ochrony przed hałasem w projekcie planu wskazano tereny chronione akustycznie, w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska. Zakwalifikowano je jako:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - tereny oznaczone symbolem MN oraz istniejąca zabudowa zlokalizowana w obrębie terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami: 1ZN, 2ZN, od 4ZN do 17ZN i 19ZN,

- tereny mieszkaniowo-usługowe - tereny oznaczone symbolem MN/U,

- tereny szpitali w miastach - teren oznaczony symbolem UOZ.

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, w projekcie zostały wskazane i oznaczone na rysunku projektu planu:

- strefa ochrony konserwatorskiej B – ochrony konserwatorskiej układów przestrzennych oraz zabytków i ich otoczenia, dla której ustalono nakaz zachowania historycznego układu przestrzennego dawnej miejscowości letniskowej Ruda Popioły, w tym zabudowy willowej oraz nakaz kształtowania zabudowy w formie i o gabarytach wpisujących się w historyczną strukturę przestrzenną;

- zabytek chroniony poprzez wpis do rejestru zabytków nr A/362 z dnia 19 lipca 2017 r. – dawny dom letniskowy Teodora Steigerta przy ul. Popioły 49/51, dla którego prowadzenie działań inwestycyjnych wymaga pozwolenia właściwego organu, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony zabytków;

- zabytki wpisane do gminnej ewidencji zabytków, oznaczone symbolami od E1 do E7 (wymienione w ustaleniach szczegółowych planu), dla których ustalono zasady ochrony (nakazy, zakazy i dopuszczenia w zakresie robót budowlanych);

- historyczne elementy zagospodarowania, oznaczone na rysunku planu symbolami EH1 i EH2 (wymienione w ustaleniach szczegółowych), dla których ustalono nakaz ich zachowania.

Na rysunku projektu planu wskazane zostały granice zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Ruda Willowa” utworzonego uchwałą Nr LVIII/1104/09 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 27 maja 2009 r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo - krajobrazowego „Ruda Willowa” (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2017 r., poz. 2340), dla którego sposób zagospodarowania i zasady ochrony określa ta uchwała.

W zakresie zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości w projekcie planu nie wyznaczono granic obszarów określonych w przepisach odrębnych wymagających obowiązkowego przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości.

Szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości, dokonywanego na wniosek określono w ustaleniach szczegółowych dla poszczególnych terenów, przy czym określone tam parametry dotyczące działek nie obowiązują dla działek gruntu wydzielonych pod drogi lub infrastrukturę techniczną.

Projekt planu określa szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, obejmujące: wskazanie, iż szczególne warunki zagospodarowania oraz ograniczenia w użytkowaniu stref kontrolowanych od gazociągów określają przepisy odrębne dotyczące lokalizacji infrastruktury technicznej gazowej oraz ustalenie zakazu lokalizacji budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi w strefach ochronnych od istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu 110 kV.

Sformułowano również ustalenia wynikające z przepisów odrębnych z zakresu lotnictwa:

- nakaz ograniczenia wysokości obiektów naturalnych i sztucznych, w tym obiektów budowlanych, w ramach poszczególnych terenów, zgodnie ze wskazanymi na rysunku planu powierzchniami ograniczającymi przeszkody wokół Portu Lotniczego Łódź im. Władysława Reymonta;

- zakaz budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych sprzyjających występowaniu zwierząt stwarzających zagrożenie dla ruchu statków powietrznych na obszarze całego planu;

- nakaz zapewnienia warunków bezpieczeństwa w zakresie ochrony przeciwpożarowej, w tym wymaganej odległości od lasu zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu budownictwa.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji projekt planu wskazuje układ komunikacyjny obszaru objętego planem, służący obsłudze ruchu z terenów przyległych, który stanowią tereny dróg publicznych oraz dróg wewnętrznych.

Projekt planu wskazał ulicę umożliwiającą połączenie obszaru projektu planu z zewnętrznym układem komunikacyjnym: ulicę klasy zbiorczej – ul. Rudzką.

Dopuszczona została budowa nowych dróg i innych szlaków komunikacyjnych, a także remont, przebudowa i rozbudowa istniejących oraz budowa dróg wewnętrznych.

Ustalona została minimalna liczba miejsc do parkowania - dla samochodów osobowych i rowerów, dotycząca nowo projektowanych budynków lub ich części: - odrębnie dla terenów o różnych funkcjach, w tym miejsc przeznaczonych do parkowania pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową, o której mowa w przepisach o ruchu drogowym.

Jako ustalenia ogólne zostały także sformułowane zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, polegające na:

- wyposażeniu terenów w infrastrukturę techniczną, w oparciu o istniejące systemy, jej przebudowę i rozbudowę, a także budowę nowych systemów;
- nakazie lokalizacji infrastruktury technicznej w terenach dróg publicznych w sposób niewykluczający realizacji dróg wewnętrznych, ciągów pieszych lub pieszo-rowerowych, z dopuszczeniem ich lokalizacji w terenach o innym przeznaczeniu, zgodnie z ustaleniami planu.

Projekt planu ustala nakaz lokalizacji, jako podziemnej, infrastruktury technicznej, z wyłączeniem napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu 110 kV lub wyższym, stacji transformatorowych zlokalizowanych poza przestrzeniami publicznymi oraz elementów infrastruktury technicznej, które jedynie jako nadziemne mogą pełnić swoją funkcję.

W projekcie określono również warunki powiązań infrastruktury technicznej na obszarze planu z układem zewnętrznym, wskazując podstawowe: element zaopatrzenia w wodę, odbiornik ścieków bytowych, odbiornik nadmiaru wód opadowych i roztopowych oraz źródła zaopatrzenia w gaz, w ciepło i w energię elektryczną.

W projekcie zawarto również ustalenia w zakresie granic terenów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym, które stanowią wskazane na rysunku planu linie rozgraniczające terenów dróg publicznych: 1KDZ i 2KDZ, od 1KDL do 9KDL oraz od 1KDD do 7KDD i ustalenia w zakresie granic terenu rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, który stanowią wskazane na rysunku planu linie rozgraniczające terenu publicznego obiektu ochrony zdrowia 1UOZ, dopuszczając lokalizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym i o znaczeniu ponadlokalnym w granicach innych terenów - pod warunkiem ich zgodności z przeznaczeniem terenów.

Projekt planu ustalił stawkę procentową służącą określeniu opłaty, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – dla wszystkich terenów w wysokości 30%.

Ustalenia szczegółowe zostały sformułowane:

- w zakresie przeznaczenia – dla wszystkich terenów;
- w zakresie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu oraz zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego – dla terenów oznaczonych symbolami: MN, MN/U i UOZ;
- w zakresie ~~zasad~~ dotyczących sposobów zagospodarowania, urządzenia i użytkowania terenów oraz zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego – dla terenów oznaczonych symbolami ZN i ZL;
- w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków – dla terenów oznaczonych symbolami: 1MN/U - 8MN/U;
- w zakresie określenia minimalnej powierzchni nowo wydzielonych działek budowlanych – dla terenów oznaczonych symbolami: MN, MN/U, UOZ;
- w zakresie szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości – dla terenów oznaczonych symbolami: MN, MN/U, UOZ;
- w zakresie warunków i parametrów funkcjonalno-technicznych – dla terenów dróg publicznych (ulic): KDZ, KDL i KDD i dróg wewnętrznych: KDW.

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej w ustaleniach szczegółowych projektu planu wskazane zostały zabytki wpisane do gminnej ewidencji zabytków, oznaczone na rysunku projektu planu symbolami:

- E1 - willa Tschildów, ul. Popioły 12/14,
- E2 - willa, ul. Popioły 28,
- E3 - willa Romana Saurera (Zaurera), ul. Popioły 32/36,
- E4 - zespół willowy Karola Goepperta: willa, oficyna mieszkalna, dawna pralnia, budka pompy motorowej, ul. Popioły 52/58,
- E5 - zespół willowy Adolfa Kindermana: willa, grota parkowa, park, ul. Letniskowa 20,
- E6 - dom letniskowy (pensjonat), ul. Popioły 7/9,
- E7 - budynek Łódzkiej Wąskotorowej Elektrycznej Kolei Dojazdowej, ul. Rudzka 106/108,

dla których wskazano elementy i parametry budynków podlegające ochronie.

Wskazano również historyczne elementy zagospodarowania, oznaczone na rysunku projektu planu symbolami:

- EH1 – fontanna w części ogrodowej, ul. Popioły 32/36,
- EH2 – grota, ul. Letniskowa 20.

W ustaleniach szczegółowych projektu planu w zakresie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu oraz zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego zostały określone wskaźniki zagospodarowania terenów, w odniesieniu do działki budowlanej:

- wskaźnik powierzchni zabudowy - rozumiany jako udział procentowy powierzchni wyznaczonej przez rzuty pionowe części nadziemnych wszystkich budynków w ich obrysie zewnętrznym w powierzchni działki budowlanej,

- intensywność zabudowy - wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, przy czym przez powierzchnię całkowitą zabudowy należy rozumieć łączną powierzchnię wszystkich kondygnacji nadziemnych w ich obrysie zewnętrznym wszystkich obiektów budowlanych istniejących i lokalizowanych na działce budowlanej,

- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej, rozumiany jako udział procentowy terenu biologicznie czynnego w powierzchni działki budowlanej

Tabela 1. Wskaźniki zagospodarowania terenów

Działki budowlane w terenie:	Wskaźnik powierzchni zabudowy (maksimum)	Intensywności zabudowy (minimum - maksimum)	Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej (minimum)
1MN	5%	0,05 – 0,1	85%
2MN	20%	0,1 – 0,25	50%
3MN	15%	0,07 – 0,2	75%
4MN, 5MN - działki o powierzchni:			
- do 1000 m ²	20%	0,1 – 0,4	50%
- powyżej 1000 m ² do 2000 m ²	15%	0,1 – 0,3	55%

- powyżej 2000 m ² do 3000 m ²	10%	0,05 – 0,2	60%
- powyżej 3000 m ²	6%	0,05 – 0,12	65%
2MN/U, 3MN/U, 5MN/U i 7MN/U	20%	0,1 – 0,4	80%
4MN/U i 6MN/U	30%	0,1 – 0,4	70%
1MN/U i 8MN/U	50%	0,1 – 0,4	40%
9MN/U	15%	0,1 – 0,4	50%
1UOZ	25%	0,1 – 0,5	50%

Opracowanie własne na podstawie omawianego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Dla terenów: ZN i ZL oraz KDZ, KDL, KDD i KDW wskaźniki nie zostały ustalone.

Dla terenów przewidzianych pod zabudowę (MN, MN/U i UOZ) określono także parametry kształtowania zabudowy: maksymalną wysokość zabudowy oraz geometrię dachów.

Dla terenów zieleni objętych formą ochrony przyrody, w tym lasów i zalesień (ZN) ustalono:

- nakaz zachowania i ochrony istniejących użytków leśnych;
- zakaz lokalizacji nowych obiektów budowlanych;
- dopuszczenie zachowania w dotychczasowym użytkowaniu gruntów nieleśnych;
- dopuszczenie remontu istniejącej zabudowy oraz - na określonych warunkach - przekształceń istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej, gospodarczej i garaży.

Dla terenów lasów i zalesień (ZL) ustalono:

- zagospodarowanie terenu zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi lasów;
- zakaz lokalizacji nowych obiektów budowlanych;
- dopuszczenie zachowania w dotychczasowym użytkowaniu gruntów nieleśnych.

Projekt planu nie narusza ustaleń obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*, przyjętego uchwałą Nr LXIX/1753/18 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 28 marca 2018 r, zmienioną uchwałą Nr VI/215/19 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 6 marca 2019 r. i uchwałą Nr LII/1605/21 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 22 grudnia 2021 r. Dla większości przedmiotowego obszaru w *Studium* przyjęto, w ramach terenów wyłączonych spod zabudowy, jednostkę funkcjonalno-przestrzenną:

- tereny lasów o powierzchni minimum 3 ha (oznaczone symbolem L), obejmujące obszary kluczowe dla systemu przyrodniczego, położone peryferyjnie, pełniące głównie role: klimatyczno-biologiczną, krajobrazową oraz rekreacyjno-społeczną. Głównymi celami polityki przestrzennej są: zachowanie istniejących elementów systemu przyrodniczego, ochrona poszczególnych elementów systemu przyrodniczego miasta, zwiększenie ilości i dostępności terenów zieleni. Możliwe zagospodarowanie w ww. jednostce to tereny lasów i zalesień. W omawianych terenach dopuszcza się również z ograniczeniami zabudowę związaną z gospodarką leśną, tereny zieleni urządzonej w formie tzw. parków leśnych – w sąsiedztwie terenów zabudowy mieszkaniowej. W ramach analizowanego obszaru terenem tym został objęty Las Rudzki. Jednostka ta stanowi ok. 90% całego obszaru opracowania.

Niewielkie fragmenty obszaru zostały wskazane jako tereny przeznaczone pod zabudowę, w strefie ogólnomiejskiej, należące do jednostek funkcjonalno-przestrzennych:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (oznaczone symbolem M3), obejmujące obszary zlokalizowane peryferyjnie w stosunku do Strefy Wielkowiejskiej, z przewagą zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Głównymi celami polityki przestrzennej są: podnoszenie jakości życia i zamieszkania, zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej miasta dla budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego, kształtowanie, porządkowanie i uzupełnianie struktury przestrzennej. W ramach jednostki tej dopuszcza się lokalizowanie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej, a dopuszczalne z ograniczeniami są: zabudowa usług handlu – jedynie o powierzchni sprzedaży poniżej 1000 m² oraz tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – wyłącznie w zakresie obiektów istniejących i uzupełnienia ich układu. Jednostka obejmuje północno zachodni kraniec obszaru – teren u zbiegu ulic Rudzkiej i Scaleniowej;

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na dużych działkach (oznaczone symbolem M4), obejmujące obszary zlokalizowane peryferyjnie, z przewagą zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zlokalizowanej na dużych działkach. Głównymi celami polityki przestrzennej są: podnoszenie jakości życia i zamieszkania, zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej miasta dla budownictwa o charakterze rezydencjonalnym, kształtowanie i porządkowanie struktury przestrzennej. W ramach jednostki dopuszcza się lokalizowanie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usługowej, a dopuszczalna z ograniczeniami jest zabudowa usług handlu – jedynie o powierzchni sprzedaży poniżej 1000 m². W ramach analizowanego obszaru jednostka „M4” została wyznaczona w kwartale ulic: Skrajna, Raduńska, Betonowa;

- tereny zabudowy mieszkaniowej w układach ulicowych (oznaczone symbolem PM), obejmujące obszary o rodowodzie głównie ruralistycznym, zlokalizowane peryferyjnie i rozmieszczone wzdłuż istniejących ulic podmiejskich; charakteryzują się tradycyjnymi dla fizjonomii wsi cechami rozplanowania i sposobem sytuowania zabudowy. Głównymi celami polityki przestrzennej są: podnoszenie jakości życia i zamieszkania, ochrona krajobrazu kulturowego dawnych układów ruralistycznych, porządkowanie istniejącej struktury przestrzennej. W ramach jednostki możliwe jest lokalizowanie terenów zabudowy zagrodowej wraz z obsługą produkcji rolnej, mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej, a dopuszczalna z ograniczeniami jest zabudowa usług handlu – jedynie o powierzchni sprzedaży poniżej 1000 m². W ramach analizowanego obszaru jednostka ta została wyznaczona pomiędzy ulicą Skrajną i południową granicą miasta Łodzi.

Dla terenów przeznaczonych pod zabudowę Studium ustala wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów, wynoszące:

- dla terenu M3:
 - powierzchnia biologicznie czynna - minimum 25%,
 - intensywność zabudowy, maksimum, dla zabudowy: szeregowej - 0,9, bliźniaczej - 0,7, wolnostojącej - 0,5.
- dla terenu M4:
 - powierzchnia biologicznie czynna - minimum 30%,
 - intensywność zabudowy - maksimum 0,3.
- dla terenu PM:
 - powierzchnia biologicznie czynna - minimum 20%,
 - intensywność zabudowy – maksimum 0,4.

W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego miasta obowiązujące *Studium* na analizowanym obszarze wskazuje, zgodnie z przepisami odrębnymi, obiekty oraz zespoły wpisane do rejestru zabytków oraz do gminnej ewidencji zabytków. Większość analizowanego obszaru wraz z tymi zabytkami wskazana została w *Studium* jako obszar postulowany do ochrony - park kulturowy zespół leśno-willowy Ruda-Popioły. Las Rudzki to jednocześnie krajobraz charakterystyczny dla miasta, wyróżniający się przestrzennie oraz będący świadectwem historii i rozwoju Łodzi. *Studium* ustala ochronę krajobrazów charakterystycznych poprzez podporządkowanie nowego sposobu zagospodarowania walorom zagospodarowania tradycyjnego, indywidualnego dla wskazanego terenu.

W granicach badanego terenu w *Studium* wyznaczono strefę konserwatorską „B”, obejmującą teren Lasu Rudzkiego oraz obszar zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w kwartale ulic: Skrajnej, Raduńskiej i Betonowej. Jest to strefa ochrony konserwatorskiej układów przestrzennych oraz zabytków i ich otoczenia, wymagająca, aby na wskazanym terenie miała miejsce równowaga pomiędzy ochroną zasobu a potrzebami zrównoważonego rozwoju. Obejmuje ona w szczególności układy urbanistyczne wpisane do rejestru zabytków jak również najlepiej zachowane enklawy śródmiejskiej, XIX-wiecznej zabudowy oraz części układu ruralistycznego (w postaci dawnego siedliska wsi, dworu lub folwarku). Wyznaczona strefa ochrony konserwatorskiej określa dominujący kierunek działań w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego.

W północno-zachodniej i północnej części analizowanego obszaru wskazano miejsca występowania śladów dawnego osadnictwa w postaci strefy konserwatorskiej ochrony archeologicznej. Strefa ta zobowiązuje do przeprowadzania badań archeologicznych przed wydaniem pozwoleń na budowę (zgodnie z przepisami odrębnymi). Zgodnie z zapisami *Studium* granice strefy konserwatorskiej ochrony archeologicznej, mogą zostać zmienione (zmniejszone, zwiększone lub całkowicie zlikwidowane) na wniosek Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, w wyniku badań wskazujących, że zabytki archeologiczne zlokalizowane są w inny sposób niż przyjęty na potrzeby *Studium*. (Zgodnie z wnioskiem WKZ w omawianym projekcie planu nie została wyznaczona strefa konserwatorskiej ochrony archeologicznej.)

Obowiązujące *Studium* w zakresie zasad ochrony środowiska i jego zasobów zawiera ustalenia dotyczące m.in. potrzeby maksymalnej ochrony wszystkich terenów współtworzących system przyrodniczy miasta, w tym terenów jednostek przestrzennych obejmujących lasy (L), a także ochronę obszarów szczególnie cennych przyrodniczo, istotnych dla zachowania różnorodności biologicznej oraz zapewniającej łączność obszaru miasta z systemem przyrodniczym regionu.

W granicach analizowanego obszaru znajduje się część zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Ruda Willowa”, objętego ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Dla takich terenów *Studium* wskazuje, że działania przestrzenne należy podporządkować potrzebom ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych, zgodnie z zasadami ochrony określonymi w dokumentach ustanawiających daną formę ochrony. Ponadto analizowany obszar wskazany został do objęcia prawnymi formami ochrony przyrody, jako teren o najwyższych w skali miasta walorach przyrodniczych i krajobrazowych, wymagający podjęcia działań zabezpieczających go przed degradacją.

W zakresie systemu komunikacyjnego miasta *Studium* wskazuje ulicę Rudzką, jako drogę klasy technicznej zbiorczej (Z).

Z obowiązującego *Studium* wynika konieczność sporządzenia planów miejscowych dla obszarów priorytetowych przestrzeni publicznych, do których zaliczono Las Rudzki.

Ustalenia dla obszaru przyjęte w obowiązującym *Studium* stanowią kontynuację ustaleń zawartych we wcześniejszych dokumentach. W *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*, zatwierdzonym Uchwałą Nr XCIX/1826/10 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 27 października 2010 r., w strukturze przestrzennej miasta cały obszar znajdował się w strefie obrzeżnej (poza strefą zespołów miejskich) i stanowił - wraz z pobliskimi dolinami rzek Ner i Gadka oraz terenami zieleni parkowej - istotny element systemu przyrodniczego miasta.

W dokumencie tym, w strukturze funkcjonalnej miasta, w granicach obszaru objętego opracowaniem planu, znalazły się tereny o przeznaczeniu:

- ZLK – wyodrębnione z terenów zieleni leśnej tereny lasów komunalnych oraz obszarów związanych z powiększeniem tych kompleksów leśnych (większość obszaru – Las Rudzki);

- MN - tereny o przewadze zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, obejmujące obszary zabudowy jednorodzinnej w różnych formach i intensywnościach, zarówno, jako obiekty wolnostojące, bliźniacze, czy szeregowe. Tereny te, w zależności od wielkości, obejmują również program usług lokalnych w zakresie obsługi, czy rekreacji. Inne elementy programu, jak działalność gospodarcza, dopuszcza się pod warunkiem braku kolizji z funkcją podstawową (tereny położone w rejonach: ulic Rudzkiej i Scaleniove, ulic Skrajnej, Raduńskiej i Betonowej oraz pomiędzy ulicą Skrajną i południową granicą miasta Łodzi).

W jeszcze wcześniejszym *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi* (z 2002 r.) analizowany obszar znajdował się w granicach jednostki nr 16 Ruda Południe - Starowa Góra (o powierzchni 694 ha), którą scharakteryzowano, jako „obszar prezentujący lokalnie wysokie walory ekologiczne i wysoką jakość krajobrazu (Las Rudzki z doliną rzeki Ner i Stawami Stefańskiego), obejmuje tereny otwarte (leśne i rolne), o dobrym przeważnie stanie środowiska przyrodniczego oraz tereny zurbanizowane i słabo zurbanizowane, miejscami zagrożone lub dotknięte degradacją przez formy użytkowania i zagospodarowania niezgodne z charakterem otoczenia i braki wyposażenia w zakresie infrastruktury technicznej.” Wskazano, iż „podstawowymi celami polityki przestrzennej powinny stać się: zapewnienie ochrony zachowanych walorów ekologicznych i kulturowych (...), zapewnienie zbliżonego do naturalnego stanu równowagi środowiska przyrodniczego oraz naprawa stanu zagospodarowania terenów zabudowanych i przywrócenie wartości krajobrazu miejskiego i otwartego. Podstawowymi zadaniami polityki przestrzennej powinny stać się: ustalenie strefy ochrony stanowisk archeologicznych, likwidacja zagrożeń środowiska przyrodniczego (powstrzymanie możliwości podejmowania niezgodnych ze specyfiką terenu jednostki działań inwestycyjnych, eliminacja konfliktowych i szkodliwych form użytkowania i zagospodarowania terenów) oraz przywrócenie ładu przestrzennego poprzez czytelne rozgraniczenie terenów strefy zurbanizowanej od terenów strefy niezurbanizowanej, restrukturyzację i krystalizację układów przestrzennych oraz wyposażanie terenów należących do strefy zurbanizowanej (...).”

Niewielka część obszaru, położona w jego południowo-zachodniej części, o powierzchni 7 ha, objęta jest obowiązującym planem miejscowym (*Uchwała Nr XL/775/2000 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 24 maja 2000 r. zmieniająca miejscowy plan ogólny*

zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi w części obejmującej obszar pomiędzy ulicami: Skrajną, Raduńską i Altanową).

W planie tym wyznaczono: tereny stref niezurbanizowanych, naturalnych, najwyższych i wysokich walorów ekologicznych, obejmujące tereny leśne (NDeL) i fragmenty terenów otwartych i niezurbanizowanych (NDe) oraz skupiska zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o nieukształtowanej i ukształtowanej strukturze przestrzennej (NB i NBu), a także tereny o charakterze publicznym: ulice (KP) i istniejące drogi leśne (KW).

W strefie NDeL ustalono zakaz wprowadzania zabudowy nowej oraz rozbudowy i przebudowy istniejącej, a w strefach NDe, NB i NBu dopuszczono – na określonych warunkach – możliwość lokalizacji wyłącznie funkcji mieszkaniowej. W ramach nowych przedsięwzięć inwestycyjnych ustalono zachowanie co najmniej: w strefie NDe - 85%, w strefie NB - 75% i w strefie NBu - 50% powierzchni nieruchomości zagospodarowanej zielenią i biologicznie czynnej.

Dokument ten został sporządzony w oparciu o obecnie nieaktualne przepisy dotyczące zagospodarowania przestrzennego (z 1994 r.), w związku z czym jego zapisy stały się przedawnione, a przestaną obowiązywać z dniem wejścia w życie omawianego planu.

Obowiązującym planem miejscowym objęty jest teren położony po zachodniej stronie omawianego obszaru. Plan ten został przyjęty *Uchwałą Nr LXVI/1681/18 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 25 stycznia 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi obejmującej dolinę rzeki Ner wraz ze Stawami Stefańskiego oraz dolinę rzeki Gadki, położonej na odcinku od ul. Pabianickiej do południowej granicy miasta* (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 819).

W planie uwzględniono m.in. walory architektoniczne i krajobrazowe obszaru, poprzez ustalenie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, a także wskazanie terenów i obiektów podlegających ochronie, w tym granic zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Ruda Willowa” oraz pomników przyrody ustanowionych na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody. Do istotnych ustaleń planu należą wymagania ochrony środowiska, w tym gospodarowania wodami i ochrony gruntów rolnych i leśnych, m.in. poprzez: ochronę kompleksów leśnych zlokalizowanych na obszarze objętym planem, umożliwienie zalesienia terenów rolnych.

Na obszarze objętym planem znajdują się tereny i obiekty podlegające ochronie, ustalone na podstawie przepisów odrębnych: pomniki przyrody oraz zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Ruda Willowa”. Określono sposób zagospodarowania i zasady ochrony:

- pomników przyrody - zgodnie z *uchwałą Nr XCI/1612/10 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie ustalenia zasad ochrony dla ustanowionych pomników przyrody oraz zniesienia ochrony prawnej w odniesieniu do niektórych obiektów* (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2015 r. poz. 251),

- w zespole przyrodniczo-krajobrazowym „Ruda Willowa” - zgodnie z *uchwałą Nr LVIII/1104/09 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 27 maja 2009 r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Ruda Willowa”* (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2017 r. poz. 2340).

Bezpośrednio przy granicy obszaru objętego omawianym projektem planu przebiega ulica zbiorcza – ul. Rudzka (1KDZ i 2KDZ), wzdłuż której wyznaczono tereny o przeznaczeniu:

- teren zabudowy usługowej (5U), przeznaczenie uzupełniające - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna; dla terenu ustalono wskaźniki zagospodarowania terenu: wskaźnik powierzchni

zabudowy - maksimum 25%, intensywność zabudowy - minimum 0,2, maksimum 0,7, wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej - minimum 40%;

- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (1MW, 2 MW), przeznaczenie uzupełniające - usługi podstawowe; ustalone dla terenów wskaźniki zagospodarowania terenu: wskaźnik powierzchni zabudowy - maksimum 15%, intensywność zabudowy - minimum 0,2, maksimum 0,4, wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej - minimum 70%;

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (8MN – 14MN) przeznaczenie uzupełniające: usługi podstawowe, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej; ustalone dla terenów wskaźniki zagospodarowania terenu: wskaźnik powierzchni zabudowy (maksimum): dla działek budowlanych o powierzchni do 1000 m² - 25%, dla działek budowlanych o powierzchni powyżej 1000 m² do 2000 m² - 20%, dla działek budowlanych o powierzchni powyżej 2000 m² - 15%; intensywność zabudowy (minimum - maksimum) dla działek budowlanych o powierzchni do 1000 m²: 0,2 - 0,7, dla działek budowlanych o powierzchni powyżej 1000 m² do 2000 m²: 0,2 - 0,6, dla działek budowlanych o powierzchni powyżej 2000 m²: 0,15 - 0,4; wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej (minimum): dla działek budowlanych o powierzchni do 1000 m² - 55%, dla działek budowlanych o powierzchni powyżej 1000 m² do 2000 m² - 60%, dla działek budowlanych o powierzchni powyżej 2000 m² - 65%;

- tereny zieleni urządzonej i zabudowy usługowej w postaci zabudowy hotelowej, gastronomicznej, sportowo-rekreacyjnej (2ZP/U); przeznaczenie uzupełniające - sieci i urządzenia infrastruktury technicznej; ustalono zagospodarowanie terenów w formie parku z uwzględnieniem nakazu zachowania wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej - minimum 75%;

- lasy i zalesienia (3ZL i 4ZL); ustalony dla terenu wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej - minimum 95%;

- teren obiektów i urządzeń telekomunikacyjnych - stacja nadawcza i przekaźnikowa (1T); ustalone dla terenu wskaźniki zagospodarowania terenu: wskaźnik powierzchni zabudowy - maksimum 5%, intensywność zabudowy - minimum 0,001, maksimum 0,03, wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej - minimum 80%.

Tereny 5U i 1MW, położone w kwartale ulic: Farna, Rudzka, Plażowa i Wirowa, znajdują się poza granicami zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, pozostałe - na jego obszarze. Wzdłuż ulicy Rudzkiej wyznaczone zostały wydzielienia C, D i E, których nie dotyczą zakazy:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obszaru;
- uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- umieszczania tablic reklamowych,

z wyjątkiem gruntów leśnych ujawnionych w ewidencji gruntów i budynków.

W planie dla terenów w granicach tych wydzieleni ustalono przeznaczenie: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (tereny 8MW – 14MW) oraz zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna (teren 2MW w wydzieleniu E). Na pozostałych terenach - przeznaczonych pod zieleni urządzonej i zabudowę usługową (2ZP/U) oraz lasy i zalesienia (3ZL i 4ZL) - obowiązują wszystkie zakazy przewidziane dla zespołu przyrodniczo-krajobrazowego Ruda Willowa.

Od wschodu i południa do obszaru objętego projektem planu przylegają tereny powiatu łódzkiego wschodniego, miasta Rzgowa. Tereny te są objęte obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, przyjętymi uchwałami Rady Gminy Rzgów:

Nr XXIX/240/2001 oraz Nr XIX/160/2004. Tereny sąsiadujące z Łodzią są w tych planach przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i tak też są już w większości zagospodarowane.

W *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rzgów*, przyjętym uchwałą Nr XL/314/2017 Rady Miejskiej w Rzgowie z dnia 30 sierpnia 2017 r., tereny sąsiadujące z tą częścią Łodzi zostały określone jako obszar 11MN – obszar mieszkaniowy Starowa Góra – zachód i Stara Gadka, obszar położony w strefie mieszkaniowej o charakterze miejskim, teren w dużej mierze zainwestowany pod budownictwo mieszkaniowe i usługi towarzyszące oraz zieleń.

W *Studium* ustalono funkcję podstawową obszaru: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami towarzyszącymi i wskazano tereny w obszarze o funkcji podstawowej:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami towarzyszącymi, w tym usługi publiczne (MN),
- zabudowa usługowa, w tym usługi publiczne (U),
- zabudowa usługowa w zakresie usług publicznych (Up),
- zabudowa zagrodowa i zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami towarzyszącymi, w tym usługi publiczne (RMn).

Ustalono dla obszaru m.in. zakaz lokalizacji: hipermarketów; budynków o wysokości powyżej 12 m (oprócz dominant); zabudowy w strefach ograniczonego użytkowania od linii wysokiego napięcia i wodociągu; nowych stacji benzynowych i myjni samochodowych.

W nieobowiązujących już: *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego* (aktualizacji z 2010 r.) oraz *Programie ochrony środowiska województwa łódzkiego 2012*, dokumentach przyjętych Uchwałami Sejmiku Województwa Łódzkiego, jako jeden z proponowanych do utworzenia na terenie województwa obszarów chronionego krajobrazu wymieniany był „Obszar chronionego krajobrazu Górnego Neru”, który położony byłby w granicach miasta Łodzi oraz powiatów pabianickiego i łódzkiego wschodniego – o łącznej powierzchni 2 726 ha. Większość obszaru objętego projektem planu - położona w jego granicach część zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, o którym mowa poniżej, znalazłaby się w wyznaczonych granicach projektowanego OChK. Aktualny *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz plan zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi* (z 2018 r.) nie wskazuje jednak na obszarze Łodzi żadnego terenu proponowanego do objęcia ochroną prawną.

W granicach obszaru objętego projektem analizowanego planu znajduje się teren podlegający ochronie na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustanowiony uchwałą Rady Miejskiej w Łodzi:

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Ruda Willowa”

Został ustanowiony Uchwałą Nr LVIII/1104/09 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 27 maja 2009 r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Ruda Willowa” (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2017 r., poz. 2340). Zespół łącznie zajmuje powierzchnię 225,238 ha.

W uchwale wskazano, iż celem ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego jest ochrona cennego krajobrazu naturalnego i kulturowego fragmentu doliny górnego odcinka Neru oraz przylegającego do niego kompleksu leśnego, ze względu na ich wartości estetyczne i widokowe. Realizacja celów ochrony wymaga trwałego zachowania wartości przyrodniczych i krajobrazowych naturalnych i półnaturalnych ekosystemów leśnych, łąkowych,

murawowych, wodno-błotnych, a także wyznaczenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego korytarzy ekologicznych w dolinach rzecznych i ich utrzymywania we właściwym stanie.

Uchwała określa zakres ochrony czynnej na terenie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego:

- 1) w odniesieniu do ekosystemów leśnych:
 - a) wspieranie procesów sukcesji naturalnej prowadzącej do formowania ekosystemów leśnych o składzie i strukturze odpowiadającej siedlisku,
 - b) ochronę starodrzewi poprzez odstąpienie od ustalania zadań z zakresu użytkowania rębego oraz stosowania rębni przy pracach z zakresu gospodarki leśnej,
 - c) pozostawianie drzew o charakterze pomnikowym, przestojów, drzew dziuplastych oraz ich obumarłych części aż do całkowitego rozkładu,
 - d) utrzymywanie drożności korytarzy ekologicznych – dolin rzecznych, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości migracji dużych ssaków,
 - e) utrzymywanie, a w razie potrzeby podwyższanie poziomu wód gruntowych, w szczególności na siedliskach wilgotnych i bagiennych,
 - f) stopniowe eliminowanie (usuwanie) gatunków roślin obcego pochodzenia,
 - g) zachowanie stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- 2) w odniesieniu do nieleśnych ekosystemów lądowych, w tym agrobiocenoz:
 - a) przeciwdziałanie sukcesji (zarastaniu) łąk i pastwisk poprzez wypas lub koszenie z usunięciem biomasy,
 - b) utrzymywanie trwałych użytków zielonych w ramach zwykłej, dobrej praktyki rolniczej,
 - c) preferowanie nasadzeń i upraw starych odmian drzew i krzewów owocowych,
 - d) ograniczanie zmiany użytków zielonych na grunty orne, szczególnie wzdłuż rowów i lokalnych obniżeń terenowych,
 - e) ochronę zadrzewień i zakrzewień śródpolnych oraz przydrożnych przed usuwaniem i niszczeniem,
 - f) zwiększanie bioróżnorodności obszaru poprzez wprowadzanie nasadzeń drzew i krzewów w formach właściwych dla zadrzewień i zakrzewień,
 - g) melioracje odwadniające, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, dopuszczalne tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, jednak z bezwzględnym zachowaniem terenów podmokłych, w szczególności torfowisk i obszarów wodno-błotnych oraz obszarów źródliskowych cieków w stanie nienaruszonym,
 - h) utrzymywanie i w razie konieczności odtwarzanie lokalnych korytarzy ekologicznych;
- 3) w odniesieniu do ekosystemów wodnych:
 - a) zachowanie i ochronę wód powierzchniowych (naturalnych i sztucznych, płynących i stojących) wraz z pasem roślinności okalającej, poza rowami melioracyjnymi,
 - b) ochronę i tworzenie stref buforowych wokół zbiorników wodnych i wzdłuż cieków w postaci pasów zadrzewień i zakrzewień, celem ograniczenia spływu substancji biogenych i zwiększenia bioróżnorodności biologicznej,
 - c) podejmowanie działań w celu ochrony okresowych dróg migracji zwierząt, których rozwój związany jest bezpośrednio ze środowiskiem wodnym (w szczególności płazów),
 - d) ochronę i utrzymanie naturalnego kształtu i przekroju koryta cieków,
 - e) odtwarzanie naturalnego kształtu koryta cieków (renaturyzacja) poprzez odtwarzanie

- meandrów, demontaż betonowych umocnień w korycie,
- f) zapewnienie swobodnej migracji dla ichtiofauny rzecznej poprzez budowę przepławek dla ryb na istniejących i nowych budowlach piętrzących,
 - g) zachowanie i odtwarzanie korytarzy ekologicznych opartych o ekosystemy wodne celem zachowania dróg migracji gatunków związanych z wodą.

Uchwałą zmieniającą, z dnia 18 marca 2015 r., dodano w § 2 ust. 4, cyt.: „Realizacja celów ochrony w zakresie krajobrazu kulturowego będzie polegała na zachowaniu zabudowy zasługującej na ochronę ze względu na jej walory widokowe lub estetyczne oraz kształtowaniu nowej zabudowy w sposób nienaruszający walorów widokowych lub estetycznych krajobrazu naturalnego i kulturowego obszaru objętego ochroną.”

Uchwałą ustanawiająca ZPK „Ruda Willowa” określa również obowiązujące na terenie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- 7) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 8) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu;
- 9) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych, z wyjątkiem wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 10) umieszczania tablic reklamowych.

Zakazy te nie dotyczą:

- 1) prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- 2) realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- 3) zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- 4) likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

Zarazem zakazy, o których mowa w punktach 1, 3, 7 i 10 nie dotyczą wydzieleni (stref) oznaczonych jako A, B, C, D, E wskazanych na mapie stanowiącej załącznik do uchwały ustanawiającej ZPK „Ruda Willowa”, z wyjątkiem gruntów leśnych ujawnionych w ewidencji gruntów i budynków.

Projekt planu uwzględnia zarówno granice zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Ruda Willowa” jak i granice strefy B w granicach analizowanego obszaru. Pozostałe strefy, tj. A, C, D i E znajdują się poza analizowanym obszarem.

W początkowej fazie prac nad projektem planu zostało sporządzone *Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi obejmującej teren zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Ruda Willowa”, położonej w rejonie ulic: Scaleniowej, Wazów, Wiekowej, Laskowej i Rudzkiej* (Łódź, kwiecień 2019 r).

Opracowanie to zawiera charakterystykę stanu i funkcjonowania poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem ich wzajemnych powiązań. Określa m.in. ekofizjograficzne uwarunkowania dla planowania przestrzennego oraz wnioski i zalecenia do sporządzanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zapisy opracowania podkreślają, iż należy dążyć do ochrony terenów o znacznych walorach przyrodniczo-krajobrazowych oraz istotnym znaczeniu w strukturze ekologicznej miasta przed niekontrolowanym i chaotycznym zainwestowaniem. Zgodnie z zapisami ekofizjografii obszar objęty opracowaniem wyróżnia się - na tle pozostałej części miasta - dużymi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi.

Z punktu widzenia uwarunkowań przyrodniczych niewskazane do lokalizacji zabudowy są tereny stanowiące główne elementy systemu ekologicznego (w tym tereny należące do Zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Ruda Willowa”), zieleni wysokiej: zalesień i zadrzewień.

Wprowadzanie nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej powinno się ograniczać do wolnych działek w obrębie istniejących zespołów zabudowy – istnieją tam obecnie dość duże rezerwy wolnych terenów (północna część obszaru objętego opracowaniem). Na terenach dotychczas wolnych od zabudowy, w przeszłości wykorzystywanych jako tereny rolne, najbardziej pożądaną formą zabudowy może być rezydencjonalna, to jest zabudowa o niskiej intensywności, umożliwiająca - przy respektowaniu odpowiednich ograniczeń – nadal zachowanie znacznej powierzchni terenów jako biologicznie aktywnych. Należy natomiast dążyć do eliminacji istniejącej zabudowy mieszkaniowej z terenów, na których powinna być prowadzona wyłącznie gospodarka leśna.

Przywrócenia funkcji leśnej wymaga część terenów w obrębie Uroczyska Ruda Popioły – głównie w jego części wschodniej, gdzie obecne tereny zalesione stanowią w miarę zwarte powierzchnie i posiadają wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe.

Przywrócenie funkcji rolniczej w zasadzie nie jest możliwe na żadnym z terenów; od kilku lat na większości terenów zaprzestano upraw, część gospodarstw szklarniowych przestała funkcjonować. Jest to naturalny proces przekształcania się terenów podmiejskich (włączonych w granice dużych miast) w tereny zurbanizowane.

W opracowaniu tym zawarto również wytyczne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Dla ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz prawidłowego funkcjonowania systemu ekologicznego obszaru objętego opracowaniem, w planie należy uwzględnić:

- przy projektowaniu układu komunikacyjnego obszaru objętego opracowaniem: ograniczenia ruchu lokalnego na terenie lasów komunalnych; obecny układ drogowy jest niefunkcjonalny, część wyznaczonych na planie miasta dróg w praktyce nie jest użytkowana,
- obowiązujące granice i ustalenia dotyczące istniejących form ochrony przyrody (Zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Ruda Willowa” oraz ochrony gatunkowej roślin),

- zachowanie stref ochronnych wzdłuż obiektów liniowych, czyli pozostawienie wolnego od zabudowy i trwałych naniesień terenu o szerokości minimalnej uzgodnionej z zarządcą sieci.

4. Analiza istniejącego stanu środowiska, potencjalne jego zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego planu

Podział fizycznogeograficzny

Zgodnie z podziałem na regiony geomorfologiczne Polski wg S. Gilewskiej (Atlas miasta Łodzi, 2002) obszar objęty opracowaniem znajduje się w obrębie mezoregionu Wysoczyzna Łódzka (g2). Mezoregion ten wraz z Wysoczyznami: Bełchatowską (g1) i Rawską (g3) tworzy makroregion Wzniesienia Łódzkie (AVg.), należący do podprovincji Niziny Środkowopolskie, wchodzącej w skład prowincji Niż Środkowoeuropejski.

Przyjęty przez Kondrackiego (1998) podział regionalny Polski umiejscawia Łódź w obrębie mezoregionu Wzniesienia Łódzkie (318.82), należącego do makroregionu Wzniesienia Południowomazowieckie (318.8), podprovincji Niziny Środkowopolskie (318), prowincji Niż Środkowoeuropejski (31).

Wg podziału Łodzi na jednostki geomorfologiczne J. Goździka i J. Wieczorkowskiej dokonanego na podstawie podobieństwa cech morfometrycznych oraz budowy wewnętrznej i genezy form terenu, obszar objęty opracowaniem znajduje się na pograniczu jednostek: Równina Łódzka i Dolina Neru.

Utwory geologiczne

Analizowany obszar położony jest na terenie niecki łódzkiej, stanowiącej fragment jednej z dwóch głównych jednostek tektonicznych Polski: niecki szczecińsko-łódzko-miechowskiej. Niecka łódzka wypełniona jest grubą serią osadów górnej kredy.

Powierzchniową warstwę obszaru badań tworzą utwory czwartorzędowe spoczywające na osadach neogenu: piaskach, miejscami mułkach. Ukształtowanie podłoża zadecydowało o warunkach sedymentacji, charakterze osadów czwartorzędowych i sposobie ich zalegania.

Zwarta pokrywa osadów czwartorzędowych posiada zróżnicowaną miąższość w zależności od ukształtowania podłoża czwartorzędowego i zaburzeń glacictektonicznych – od kilku do kilkudziesięciu metrów.

Większość obszaru zajmują (wg Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski w skali 1:50 000, arkusz Łódź M-34-3D oraz Atlasu Miasta Łodzi) utwory powierzchniowe z plejstocenu, ze zlodowacenia środkowopolskiego, stadiału mazowiecko-podlaskiego (Warty): piaski wodnolodowcowe oraz piaski i żwiry, miejscami mułki kemów; powstały w trakcie topnienia lądolodu, przykrywają glinę zwałową warstwą o grubości od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów; warunki budowlane na tych gruntach są przeważnie dobre.

Wzdłuż zachodniej granicy obszaru rozciąga się pas piasków rzecznych tarasów nadzalewowych rzek, przecięty sięgającym w głąb obszaru klinem mułków i piasków deluwialnych. Utwory te należą do gruntów o złych lub średnich warunkach posadowienia zabudowy.

Podsumowując, obszary dolin rzecznych są wypełnione utworami słabonośnymi lub nienośnymi, z płytko zalegającą wodą gruntową – najczęściej poniżej 1 m p.p.t. Występujące tu grunty piaszczyste znacznie utrudniają posadowienie zabudowy lub w ogóle nie nadają się do bezpośredniego posadowienia zabudowy. Wymienione wyżej grunty pochodzenia lodowcowego i wodnolodowcowego są w przewadze nośne i na ogół suche woda

(gruntowa występuje na głębokości powyżej 2 m p.p.t.) i w większości przypadków mogą służyć, jako bezpośrednie podłoże dla fundamentów. Niemniej jednak przed realizacją obiektów budowlanych wskazane jest przeprowadzanie badań gruntów, określających warunki posadowienia.

Surowce mineralne

Na obszarze opracowania nie występują tereny ani obszary górnicze. Nie występują też rozpoznane złoża surowców mineralnych.

Gleby i grunty

Dominującymi typami gleb są: gleby rdzawe, występujące po zachodniej stronie obszaru opracowania. Mniejsze powierzchnie, w północno-wschodniej części obszaru, zajmują gleby pobielicowe i brunatne.

W podziale gleb na gatunki przeważają: piaski luźne i słabogliniaste, piaski gliniaste lekkie oraz gliny o różnym stopniu spiaszczenia.

Pod względem przydatności rolniczej na omawianym obszarze najwyższą wartość ma niewielki skrawek terenu w północno-wschodniej części kompleksu żytni dobry. Pozostałe gleby na całości obszaru zostały zakwalifikowane do kompleksu przydatności rolniczej jako lasy.

Część gruntów analizowanego obszaru została przekształcona antropogenicznie (do 2 m).

Głębokość przemarzania gruntów na obszarze Łodzi wynosi 1,00 m (strefa tej wartości obejmuje Polskę środkową i wschodnią)..

Rzeźba terenu

Obszar objęty planem stanowi podnóże tzw. Wyżyny Łódzkiej. Jego rzeźba ukształtowana została pod wpływem działalności lądolodu, wód lodowcowych, warunków peryglacyjnych i klimatu umiarkowanego. Zasadniczą rolę w modelowaniu rzeźby odegrały czynniki denudacyjne oraz akumulacyjna i erozyjna działalność ostatniego na tym terenie lądolodu (stadiału Warty), a także erozja rzeczna.

Główną jednostką geomorfologiczną badanego obszaru jest zdenudowana wysoczyzna morenowa z pokrywą osadów peryglacyjnych. Ponad wysoczyzną górują pagórki ograniczone stokami denudacyjnymi – tzw. Pagórki Rudzkie, zbudowane głównie z utworów piaszczysto – żwirowych, a miejscami także z mułków. Tego typu formy ciągną się dalej na południe poza obszarem Łodzi w stronę Tuszyńa i związane są z nasunięciem się na te tereny zlodowacenia stadiału Warty. Efektem erozji rzecznej na badanym terenie są rozcięte dawne dna dolinne. Współczesne dno doliny rzeki Ner stanowią tarasy zalewowe. Pierwotna rzeźba terenu zachowała się dzięki obecności lasu na znacznych powierzchniach, który poważnie osłabił natężenie procesów erozyjnych modelujących rzeźbę terenu.

Wysokości bezwzględne badanego obszaru są najwyższe w południowo-wschodniej części obszaru - o wysokościach przekraczających 210 m n.p.m. Najniższe wartości wysokości bezwzględnych – ok. 180 m n.p.m. położone są wzdłuż zachodniej granicy terenu, równoległe do rzeki Ner.

Największe wartości spadków terenu: 2° - 4° (3,5% - 7%) i powyżej 4° dotyczą głównie stoków pagórków istniejących w południowo-wschodniej części obszaru objętego opracowaniem oraz północnej jego części. Dla osiedlania się najbardziej przydatne są tereny lekko nachylone stwarzające dobre warunki spływu wód atmosferycznych. Tam gdzie spadki terenu wynoszą do 2% pozwalają na dowolne kształtowanie zabudowy, a długość budynku

i jego położenie względem poziomicy są teoretycznie nieograniczone. Na terenach o spadkach od 2% do 5% pojawiają się pewne ograniczenia, co do długości budynków przy ich projektowaniu prostopadle do poziomicy. Wspomniany wyżej sposób usytuowania dłuższej osi budynku jest nieekonomiczny. Dlatego też, sugeruje się, aby oś dłuższa budynku była zaprojektowana równolegle do poziomicy lub z uskokiem. Powyższe uwarunkowania terenu sprawiają, iż przy posadowieniu prostopadłym do poziomicy pojawia się konieczność wykonania dodatkowych prac ziemnych, podnoszących koszt budowlany.

Współczesne procesy geodynamiczne mają niewielkie natężenie. Większość terenów o dużym nachyleniu stoków jest zalesiona, co skutecznie hamuje powstawanie bruzd i parowów, będących efektem spłukiwania i spływania pokrywy śnieżnej oraz wód opadowych.

Badany obszar jest, jak na warunki miejskie, dość słabo zurbanizowany. Mimo wszystko, na analizowanym obszarze występują przekształcenia rzeźby terenu, które dokonały się na skutek działalności gospodarczej człowieka, np. w postaci: zrównania terenów pod zabudowę, szlaki komunikacyjne. Antropogeniczne przekształcenia rzeźby są stosunkowo młode. Do bardziej zurbanizowanych terenów należą północno-zachodnia oraz południowa część obszaru. W dolinie Neru utworzono liczne, lecz przeważnie niewielkie, zbiorniki wodne, służące głównie, jako rezerwuary wody do upraw szklarniowych. Największymi sztucznymi zbiornikami wodnymi w pobliżu analizowanego obszaru są Stawy Stefańskiego – zlokalizowane na rzece Ner, o łącznej powierzchni w lustrze wody wynoszącej ok. 13,5 ha.

Wody powierzchniowe

Łódź, z uwagi na swoje wododziałowe położenie, posiada dość liczną sieć cieków wodnych, które jednak są stosunkowo ubogie, jeśli chodzi o przepływy, gdyż znajdują się blisko stref źródliskowych.

Obszar objęty opracowaniem w całości leży w dorzeczu Odry. W jego sąsiedztwie znajdują się rzeki o stałych przepływach: Ner oraz jego dopływ Gadka. Ner, stanowiący prawobrzeżny dopływ Warty, jest największą rzeką w obrębie całej Łodzi. Jest to średniej wielkości rzeka nizinna, o długości 136,34 km. Pierwotne źródła Neru, które w okresie przed przemysłowym, tj. przed rokiem 1820, zlokalizowane były w okolicach Stoków, na skutek działań antropogenicznych (intensywna urbanizacja i związane z tym wylesienie zlewni, nadmierny pobór wód powierzchniowych i podziemnych dla przemysłu) przesunęły się znacznie na południe. Obecnie koryto rzeki zaczyna się przepustem w ul. Pomorskiej, a powierzchnia całkowita zlewni wynosi 1 835,73 km².

Zlewnia Neru do przekroju ul. Pabianickiej jest, jak na warunki miejskie, słabo zurbanizowana. Do bardziej zurbanizowanych można zaliczyć fragmenty osiedla Stoki oraz tereny Andrzejowa, Wiskitna, Rzgowa i Rudy Pabianickiej. Zdecydowana większość zlewni jest wykorzystywana rolniczo jako grunty orne, a w dolinach - jako użytki zielone. Zlewnia jest bardzo słabo zalesiona, większe skupiska zieleni występują jedynie w okolicy ulicy Zakładowej, Feliksina, Wiśniowej Góry, Rudy Pabianickiej.

Na południe od obszaru przebiega górny odcinek Neru. Rzeka nosi ślady dawnych zabiegów regulacyjnych, przy czym nie zachowały się żadne umocnienia stopy skarp, ale powyżej ul. Zastawnej zachowała pierwotny, naturalny charakter z silnie meandrującym korytem, co jest korzystne dla jakości wody dopływającej do Stawów Stefańskiego. Stawy Stefańskiego składają się z akwenu zasadniczego, o powierzchni w lustrze wody 11,5 ha i pojemności 200 tys. m³, wykorzystywanego rekreacyjnie, i zbiornika-osadnika,

o powierzchni w lustrze wody 1,85 ha i pojemności 25 tys. m³. Stan koryta rzeki Ner, przy bardzo małym spadku podłużnym - wynoszącym 0,5‰ ÷ 1,0‰, jest powodem jego niewystarczającej przepustowości, co - mimo wyrównania przepływów w Stawach Stefańskiego - objawia się dość częstymi wylewami w dolinę. Obszar objęty opracowaniem znajduje się poza zasięgiem wylewu wód Q10%, Q1% i Q0,2% – nie jest obszarem szczególnego zagrożenia powodzią (dla rzeki Ner od kwietnia 2015 r. obowiązują Mapy zagrożenia powodziowego i Mapy ryzyka powodziowego, które wyznaczyły dla rzeki Ner obszary szczególnego zagrożenia powodzią - woda raz na 10 lat i woda raz na 100 lat – oraz obszar o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi - woda raz na 500 lat).

Wody podziemne i gruntowe

Wody gruntowe (pierwszego poziomu wodonośnego) w obrębie obszaru objętego opracowaniem zalegają na głębokości od poniżej 1 m (w dolinach rzecznych), do ponad 5 m p.p.t. e obrębie pagórków (wg mapy hydrograficznej 1:50 000 arkusz Łódź M-34-3-D).

Głębokość występowania zwierciadła pierwszego poziomu wód podziemnych uzależnione jest głównie od układu warstw nieprzepuszczalnych oraz stopnia urzeźbienia. Głębokość ta waha się od poniżej 5 m w dolinie Neru do kilkunastu w oddalonych od niej częściach terenu. Najpłytsza strefa wodonośna, eksploatowana głównie przez mieszkańców niewielkich posesji (płytkie studnie kopane, rzadziej wiercone), związana jest ze żwirami lub piaskami przedzielającymi gliny zwałowe zlodowacenia środkowopolskiego. Wody ujmowane z tego poziomu wykazują dużą zawartość tlenków żelaza i manganu. Zwierciadło tych wód leży średnio na głębokości 8-10 m p.p.t.

Większość obszaru Łodzi, w tym analizowany obszar, położone są w granicach dolnokredowego zbiornika wód w osrodku szczelinowo – porowym – Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (zwanego dalej GZWP) Nr 401 Niecka Łódzka.

Obecnie GZWP nr 401 posiada udokumentowane warunki hydrogeologiczne oraz zweryfikowane na nowo granice i powierzchnie. Potwierdza to *Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 401 Niecka Łódzka*, która została zatwierdzona przez Ministra Środowiska Decyzją DGKhg-4731-3/6997/15561/14AK z dnia 15.04.2014 r.

GZWP nr 401 to duży i jednorodny zbiornik wód podziemnych. Poziom zbiornikowy tworzą piaski, żwiry i słabo zwięzłe piaskowce kredy dolnej. Miasto Łódź położone jest w jego centralno-wschodniej części, gdzie utwory kredy dolnej są izolowane kilkusetmetrowym kompleksem osadów kredy górnej. Poziom kredy dolnej wykształcony jest w facji wapiennej i marglistej.

GZWP nr 401 ma bardzo duże znaczenie jako dodatkowe źródło dla zaopatrzenia ludności w wodę. Obszary ochronne GZWP nr 401 wyznaczono jedynie na ok. 15% powierzchni całego zbiornika. Na pozostałym obszarze zbiornika występują bardzo dobre warunki naturalnej ochrony i nie ma konieczności ustanawiania obszaru ochronnego.¹

Na obszarze miasta Łódź nie zostały wyznaczone obszary ochronne zbiornika. Warto nadmienić, iż GZWP nr 401 Niecka Łódzka posiada zabezpieczenie poziomu wodonośnego w postaci nadkładu młodszych utworów.

¹ Stopień podatności poziomu zbiornika na zanieczyszczenia jest mały i bardzo mały (czas dopływu pionowego wody do granic zbiornika wynosi powyżej 50 lat).

Według danych z 2000 r., badany obszar znajdował się w granicach łódzkiego dolnokredowego leja depresyjnego, wywołanego eksploatacją wód podziemnych.

Na analizowanym obszarze występuje kilka ujęć wód podziemnych (obiektów hydrogeologicznych). Ich lokalizacja została przedstawiona na rysunku projektu planu.

Flora i siedliska przyrodnicze

Spośród roślinności rzeczywistej, występującej w obrębie obszaru objętego opracowaniem, największe wartości przyrodnicze posiadają kompleksy leśne, pomimo iż ich drzewostany są pochodzenia sztucznego, a lasy są zniekształcone - przekształcone na skutek silnej antropopresji.

W północno-zachodniej oraz południowej części obszaru występuje roślinność ruderalna. Częściowo przy południowej granicy analizowanego terenu roślinność segetalna, a przy granicy z ul. Rudzką roślinność nieleśna siedlisk wilgotnych o charakterze półnaturalnym.

W granicach obszaru objętego planem miejscowym zlokalizowane jest uroczysko leśne Ruda Popioły o pow. 78,79 ha (137,54 ha w 1967 r.). Jest to kompleks leśny z ponadstuletnimi starodrzewiami sosny pospolitej w obszarze zabudowy rezydencjonalnej i pensjonatowej z końca XIX wieku, usytuowanej w granicach dużych działek leśnych. Lasy komunalne, publicznie dostępne, graniczą z terenami prywatnymi o ograniczonej dostępności. Las Rudzki pozostaje miejscem rekreacji i wypoczynku o istotnym znaczeniu w systemie ekologicznym miasta, tworzy szczególny klimat dla urbanizujących się obszarów dzielnicy Górna.

Podane niżej informacje określające walory szaty roślinnej omawianego obszaru zostały oparte na diagnozie stanu i wnioskach przekazanych przez Wydział Infrastruktury i Rolnictwa UMŁ w związku z podjęciem uchwały o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

Uroczysko uległo znacznym przekształceniom na skutek silnej antropopresji. Obecnie uroczysko Ruda Popioły jest silnie rozczłonkowane terenami zainwestowanymi.

Uroczysko zaliczane jest do lasów ochronnych. We wszystkich lasach ochronnych obowiązuje podporządkowanie funkcji produkcyjnych funkcjom środowiskowym, ochronnym i socjalnym, preferowane są naturalne kierunki hodowli lasu. W obrębie Uroczyska Ruda Popioły lasami ochronnymi ogólnego przeznaczenia (o funkcjach glebochronnych i wodochronnych) są kompleksy leśne pomiędzy ulicami: Dolina Szwajcarska, Betonowa, Cienista i Rudzka; Popioły, Cienista i Betonowa; Letniskowa, Raduńska i Polesie oraz Popioły i Wazów (zachodnia część). Pozostałe lasy uznawane są za ochronne ze względu na położenie w granicach administracyjnych miasta powyżej 50 tys. mieszkańców.

Skład gatunkowy poszczególnych fragmentów lasu wchodzących w skład Uroczyska Ruda Popioły jest zróżnicowany – dominuje sosna i brzoza (głównie pomiędzy ulicami: Przyjemną i Świerszczyka), pozostałe to: dęby (głównie wzdłuż ul. Popioły), klony, olsze, modrzewie, jawory i graby. Najstarsze, ponadstuletnie drzewostany obejmują lasy sosnowe (jeden z przewagą dębów) w pasie ciągnącym się z północnego zachodu na południowy wschód – pomiędzy ulicami: Scaleniową i Polesie, a Popioły i Letniskową. Wyróżniające się walory krajobrazowe posiadają lasy z ponad 130-letnim drzewostanem, przylegające z obu stron do ul. Popioły (w rejonie ul. Letniskowej) oraz fragment lasu z drzewostanem grabowym we wschodniej części Uroczyska. Na atrakcyjność krajobrazową tych fragmentów Uroczyska składa się urozmaicona rzeźba terenu oraz stare drzewostany.

Najcenniejszymi przyrodniczo fragmentami Uroczyska są wykazujące cechy zbiorowisk naturalnych płaty: grądu typowego *Tilio-Carpinetum typicum*, grądu niskiego *Tilio-*

Carpinetum stachyetosum i grądu wysokiego *Tilio-Carpinetum calamagrostietosum*, zlokalizowane między ulicami: Letniskową i Popioły (nie są to jednak lasy komunalne, co utrudnia ich ochronę). Zespół grądu subkontynentalnego jest uznany, jako siedlisko przyrodnicze (o kodzie 9170) ważne dla Unii Europejskiej (na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. określającego typy siedlisk i listę gatunków roślin i zwierząt, które na terenie RP wymagają utworzenia obszarów Natura 2000). Rosną w ich obrębie okazałe dęby szypułkowe o obwodach przekraczających 3 m, wielogatunkowe bujne runo leśne oraz prawdopodobnie największe w Łodzi i okolicach okazy kwitnącego bluszczu. Pozostałą część Uroczyska zajmują degeneracyjne zbiorowiska grądowe (8 typów) oraz leśne zbiorowiska zastępcze na siedliskach grądowych (4 typy). Istniejącej zabudowie na śródleśnych enklawach towarzyszy roślinność antropogeniczna: półnaturalna – tworząca zbiorowiska łąkowe z klasy *Molinio-Arrhenatheretea* oraz ruderalna z klasy *Artemisietea*. Najczęstszymi formami degeneracyjnymi zbiorowisk leśnych są: pinetyzacja, neofityzacja i monotypizacja. Z antropofitów występują tu: dąb czerwony, robinia akacjowa, lipa węgierska, klon jesionolistny, olsza szara, kasztanowiec zwyczajny, modrzew europejski, daglezwia zielona, czeremcha amerykańska, śnieguliczka biała, jaśminowiec oraz irga (Klimaczyńska D., Filipiak E.). Na terenie Uroczyska Ruda Popioły stwierdzono występowanie lilii złotogłów *Lilium martagon* - gatunku objętego ochroną ścisłą, a także gatunków roślin, które do 2014 r. objęte były prawną ochroną gatunkową (wg Mapy gospodarczo-przeładowej walorów przyrodniczych. Leśnictwo Miejskie Łódź oraz wniosków przekazanych przez Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa UMŁ), m.in.:

- bluszcz pospolity *Hedera helix*,
- kalina koralowa *Viburnum opulus*,
- konwalia majowa *Convallaria majalis*,
- kopytnik pospolity *Asarum europaeum*,
- kruszyna pospolita *Frangula alnus*.

Rośliny te dawniej objęte były częściową ochroną, ale od 2014 roku już nie podlegają ochronie gatunkowej.

Poza wyżej wymienionymi, na uwagę zasługują także pojedyncze okazy roślin lub ich grupy, wyróżniające się w obrębie Uroczyska Ruda Popioły walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi np. stanowisko nieczęstego w środkowej Polsce gatunku górskiego – trybula lśniąca *Anthriscus nitida*, a ponadto okazy takich drzew, jak:

- dąb szypułkowy,
- lipa drobnolistna,
- sosna zwyczajna,
- robinia akacjowa (grochodrzew),
- modrzew europejski,
- klon jawor,
- świerk pospolity (grupa),
- dąb szypułkowy (grupa),
- kasztanowiec zwyczajny (szpaler).

Potencjalną roślinnością naturalną omawianego obszaru jest głównie świetlista dąbrowa *Potentillo albae-Quercetum* (widny las dębowy z leszczyną i bogatym runem), a w środkowej i zachodniej części obszaru - grąd subkontynentalny *Tilio cordatae-Carpinetum* odmiana małopolska, podzespoły wilgotny i typowy, seria troficzna uboga i bogata (Atlas..., 2002). Wszystkie ww. potencjalne zbiorowiska roślinne są zbiorowiskami leśnymi (wynika to

z uwarunkowań klimatycznych i glebowych całego miasta). Tego typu roślinność rozwinęłaby się po ustaniu ingerencji człowieka. Jest to jednak skrajny wariant określający możliwe przemiany w obrębie środowiska przyrodniczego.

Fauna

W granicach obszaru objętego planem terenami stanowiącymi ostoje zwierząt są przede wszystkim lasy, w następnej kolejności pozostałe tereny zieleni. Na omawianym obszarze zidentyfikowano (Atlas..., 2000) kilka stanowisk występowania płazów, gadów, ssaków:

- jeża wschodniego,
- wiewiórki,
- kuny domowej,

oraz rzadkich gatunków ptaków:

- puszczyka (gatunek charakterystyczny dla pozamiejskich obszarów leśnych),
- dzięcioła zielonego (gatunek charakterystyczny dla pozamiejskich obszarów leśnych).

Ochrona prawna zasobów przyrodniczych

Na terenie objętym omawianym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego znajduje się obszar objęty jedną z form ochrony przyrody, w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Omawiany obszar był przedmiotem zainteresowania Zespołu ds. waloryzacji przyrodniczo-ekologicznej Łodzi, który w latach 2007-2009 dokonał inwentaryzacji i waloryzacji relikwów przyrody naturalnej miasta, a na ich podstawie zaproponował objęcie ochroną konserwatorską najcenniejszych obiektów. Do takich obiektów, o wyróżniających się wartościach przyrodniczych i krajobrazowych, zostały m.in. zaliczone tereny obejmujące część omawianego obszaru, które wówczas proponowano objąć ochroną w postaci obszaru chronionego krajobrazu pod roboczą nazwą „Dolina dolnej Gadki i Neru” (opracowanie: J. Białek, M. Michalski, wg stanu na dzień 17 sierpnia 2007 r., materiały niepublikowane). Cele ochrony dla proponowanego obiektu wskazano jako: „Zachowanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych - naturalnych dolin rzecznych oraz otwartego charakteru terenu o zróżnicowanych ekosystemach z elementami siedlisk półnaturalnych, w szczególności: łąkami, lasami, zadrzewieniami śródpolnymi, przydrożnymi i nadwodnymi. Przywrócenie i zachowanie funkcji korytarza ekologicznego w dolinach rzecznych.”

Obiekt podzielono na cztery strefy: Dolina Neru, Stawy Stefańskiego – Park, Zabudowa przy Rudzkiej i Dolina Gadki. Zachodnia część omawianego obszaru znalazła się w strefie: Zabudowa przy Rudzkiej, scharakteryzowanej: „Strefa z dużym udziałem ogrodzonej zabudowy głównie mieszkaniowej o zróżnicowanej formie i sposobie zagospodarowania. W części północno-zachodniej zabudowania zlokalizowane w głębi nieruchomości z dużym udziałem zieleni wysokiej (lasów głównie sosnowych w wieku ponad 100 lat z okazałymi dębami oraz innymi gatunkami) od strony ul. Rudzkiej. Na pozostałym fragmencie zabudowa o dawnym charakterze zagrodowym położona bliżej ulicy, z mniejszym udziałem zieleni wysokiej. Część nieruchomości niezabudowana.” Celem ochrony dla strefy miało być: „Przywrócenie i zachowanie walorów krajobrazowych. Ochrona lasów i zadrzewień. Zachowanie funkcji korytarza ekologicznego w części obejmującej południowo-wschodnią część strefy.”

Ostatecznie tylko część wskazanego obszaru objęto dotychczas ochroną, poprzez ustanowienie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Ruda Willowa” (w 2009 r.).

Efektom prac wspomnianego zespołu była również publikacja o charakterze popularno-naukowym pt. „Zielone skarby Łodzi - relikty naturalnej przyrody miasta” (2009). W opracowaniu tym zaproponowano jednak inny - znacznie szerszy - zasięg projektowanego obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Dolina Górnego Neru” i w takim kształcie był on następnie przedstawiany, m.in. w aktualizacji Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego i kolejnych Studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi (z 2010 r i 2018 r.). Większość obszaru opracowania projektu planu znalazła się w proponowanych granicach obszaru chronionego krajobrazu, obejmujących zarówno zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Ruda Willowa”, jak i pozostałe wymienione strefy.

Projekt utworzenia zarówno tego obszaru chronionego krajobrazu, jak i innych na terenie Łodzi, nie został podtrzymany w obecnie obowiązującym Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz planie zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi (2018).

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Ruda Willowa”

(Uchwała Nr LVIII/1104/09 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 27 maja 2009 r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Ruda Willowa” (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2017 r., poz. 2340).

ZPK „Ruda Willowa” zajmuje powierzchnię 225,238 ha. Celem jego ustanowienia jest ochrona cennego krajobrazu naturalnego i kulturowego fragmentu doliny górnego odcinka Neru oraz przylegającego do niego kompleksu leśnego, ze względu na ich wartości estetyczne i widokowe.

Według uchwały realizacja celów ochrony wymaga trwałego zachowania wartości przyrodniczych i krajobrazowych naturalnych i półnaturalnych ekosystemów leśnych, łąkowych, murawowych, wodno-błotnych, a także wyznaczenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego korytarzy ekologicznych w dolinach rzecznych i ich utrzymywania we właściwym stanie.

Uchwała określa zakres ochrony czynnej w odniesieniu do ekosystemów leśnych, nieleśnych ekosystemów lądowych (w tym agrobiocenoz) oraz ekosystemów wodnych, a także ustala zakazy obowiązujące na terenie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego.

W uchwale zmieniającej dodano zapis odnoszący się do realizacji celów ochrony w zakresie krajobrazu kulturowego, która „będzie polegała na zachowaniu zabudowy zasługującej na ochronę ze względu na jej walory widokowe lub estetyczne oraz kształtowaniu nowej zabudowy w sposób nienaruszający walorów widokowych lub estetycznych krajobrazu naturalnego i kulturowego obszaru objętego ochroną.”

Pomniki przyrody

Na obszarze objętym opracowaniem nie ma żadnego pomnika przyrody, ale w jego bezpośrednim sąsiedztwie rosną objęte ochroną okazy:

- dąb szypułkowy o obwodzie 372 cm - na nieruchomości przy ul. Scaleniowej 6 (działka o nr ewid. 460/13 obręb G-42);
- topola czarna o obwodzie 565 - w pasie drogowym ulicy Rudzkiej (na wysokości posesji nr 69/71 (działka o nr ewid. 17/41 obręb G-52).

Ich ochronę prawną uregulowała uchwała Nr XCI/1612/10 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie ustalenia zasad ochrony dla ustanowionych pomników przyrody

oraz zniesienia ochrony prawnej w odniesieniu do niektórych obiektów zmieniona uchwałą Nr LXXV/1558/13 z dnia 3 listopada 2013 r. (Dz. U. Woj. Łódzkiego z 2015. poz. 251).

Uchwała Nr XCI/1612/10 z 7 lipca 2010 r. w stosunku do w/w pomników przyrody wprowadziła liczne zakazy, a uchwała zmieniająca z dnia 13 listopada 2013 r. dopuściła, w ramach ochrony czynnej, możliwość wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych, z uwzględnieniem zasad dobrych praktyk ogrodniczych oraz uzgodnień Prezydenta Miasta Łodzi.

Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów

Na obszarze objętym opracowaniem występują również rośliny, grzyby i zwierzęta podlegające ochronie gatunkowej, która również stanowi formę ochrony przyrody. W części prognozy omawiającej florę i siedliska przyrodnicze, zostały wymienione niektóre gatunki i siedliska (zidentyfikowane przez Zespół ds. waloryzacji przyrodniczo-ekologicznej Łodzi). Z pewnością nie jest to jednak pełna lista, bowiem cały obszar nie był nigdy objęty pełną inwentaryzacją przyrodniczą.

Warunki klimatyczne

Warunki klimatyczne miasta, podobnie jak całej Polski środkowej, kształtowane są w wyniku ścierania się w ciągu roku głównie mas powietrza polarno-morskiego (atlantyckiego) oraz mas powietrza kontynentalnego (azjatyckiego). Stąd też wynika typowa dla klimatu Polski przejściowość, wyrażająca się częstą zmianą stanów pogodowych i występowaniem sześciu pór roku.

Pod względem naturalnych warunków klimatycznych obszar Łodzi wykazuje charakterystyczne dla Niżu Polskiego cechy pośrednie między strefą oddziaływania wpływów oceanicznych od zachodu i kontynentalnych od wschodu. Dodatkowym czynnikiem wyodrębniającym Łódź z terenów sąsiednich pod względem klimatycznym jest położenie w obrębie i u podnóża Wzniesień Łódzkich. Przejawia się to większą ilością cech oceanicznych. Cechą obszaru Łodzi jest niewielkie zróżnicowanie temperatury powietrza — średnia roczna 7,5°C. Miesiącem najchłodniejszym jest styczeń (średnia temperatura poniżej-3°C opadająca w niektórych latach do -1,2°C). Miesiącem najcieplejszym jest lipiec (średnia temperatura 17,5 - 18,0°C), ale w niektórych latach może to być czerwiec lub sierpień, w których średnie temperatury osiągają 21°C. Generalnie największa zmienność średnich miesięcznych temperatur przypada na styczeń, luty i marzec, najmniejsza na późne lato i wczesną jesień. Dominują kierunki wiatru z sektora zachodniego, choć lokalnie obserwuje się także dominację wiatru z kierunków wschodnich.

Na obszarach otwartych warunki termiczne uzależnione są od położenia względem rzeźby terenu. Na obszarach wysoczyznowych występują większe amplitudy temperatury, zwłaszcza na obszarach pozbawionych lasów. Natomiast w rejonach dolinnych obserwujemy inwersje temperatury w warunkach pogody antycyklonalnej zarówno w warunkach zimowych jak i letnich. Obszary leśne wpływają na łagodzenie kontrastów temperaturowych i wprowadzają do powietrza liczne aerozole o korzystnych dla ludzi właściwościach.

Obecność dolin rzecznych i możliwość występowania inwersji temperatury sprzyja kumulacji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych. Dlatego ważne jest, aby nie wprowadzać dużych ilości tych substancji do atmosfery zwłaszcza w okresach grzewczych.

Zagospodarowanie

Obszar objęty projektem planu zawiera fragment zespołu przyrodniczo-krajobrazowego

„Ruda Willowa” ustanowionego przez Radę Miejską uchwałą Nr LVIII/1104/09 dnia 27 maja 2009 roku (ok. 142 ha – 88,5% powierzchni obszaru). Największą część obszaru, ok. 102 ha – 63,5% powierzchni, zajmują tereny sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako lasy (Ls).

Tereny o ukształtowanej strukturze zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej obejmują: fragment w zachodniej części analizowanego terenu, przy ulicy Rudzkiej, pas zabudowy wzdłuż południowej granicy miasta i ulicy Skrajnej oraz zespół zabudowy w kwartale ulic: Skrajna, Raduńska i Betonowa. Obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zajmują ok. 27 ha – 16,2% obszaru opracowania. W granicach obszaru opracowania, wzdłuż ulicy Popioły znajduje się również zabudowa wielorodzinna typu kamienicznego. Elementem wyróżniającym jest zabudowa rezydencjonalna, w szczególności zabytkowe wille usytuowane na terenach leśnych.

Tereny usługowe zlokalizowane są w północno-zachodniej i północnej części analizowanego terenu, wzdłuż ulic Scaleniowej i Rudzkiej. Funkcje usługowe reprezentowane są m.in. przez usługi zdrowia - Ośrodek Wczesnej Rehabilitacji Kardiologicznej Szpitala im. Mikołaja Kopernika, usługi handlowo-usługowe oraz gastronomiczno-hotelarskie m.in. zajazd. Zajmują one obszar ok. 3 ha – 1,6% analizowanego terenu.

Pozostałą część terenu ok. 25 ha – 15,6% zajmują nieużytkowane tereny, na ogół porośnięte drzewami i krzewami (R – użytki rolne, S – sady).

Obszar od północy graniczy z terenami zabudowy jednorodzinnej wzdłuż ulic Halki i Leśnej oraz terenami otwartymi w dolinie cieków od ulicy Granicznej. Od północnego wschodu otoczony jest przez tereny: rolne, ogrodów działkowych, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy usługowej. Od wschodu i południa graniczy z zabudową mieszkaniową jednorodziną gminy Rzgów, a także obszarem doliny rzeki Ner w granicach gminy Rzgów. Po zachodniej stronie obszaru rozciąga się Park 1 Maja ze Stawami Stefańskiego.

Powiązania komunikacyjne obszaru opracowania z terenami zewnętrznymi zapewniają ulice - drogi publiczne:

- droga powiatowa - ulica Rudzka,
 - drogi gminne - ulice: Popioły, Purpurowa, Scaleniowa, Skrajna, Tabelowa i Wazów,
- a także drogi wewnętrzne, będące we władaniu ZDiT, których nie ma w gminnym wykazie dróg publicznych, ale są ogólnie dostępne.

Wartości kulturowe

Teren objęty opracowaniem został przyłączony do Łodzi w 1946 roku. Na analizowanym obszarze występują obiekty oraz obszary podlegające specjalnej ochronie:

- obiekty umieszczone w rejestrze zabytków nieruchomości Łódzkiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:
 - Dom letniskowy (pensjonat) Teodora Steigerta z 1898 roku (nr rejestru: A/362 z 19.07.2017 r.), ul. Popioły 49/51 238;
- obiekty znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków:
 - Zespół willowy Adolfa Kindermana (willa „Klara”, grota), ul. Letniskowa 20,
 - Dom letniskowy (pensjonat), ul. Popioły 7/9,
 - Willa Tschidlów, ul. Popioły 12/14,
 - Willa, ul. Popioły 28,
 - Willa Romana Saurera (Zaurera), ul. Popioły 34/36 / ul. Białowieska 2,

- Zespół willowy Karola Gepperta (willa, oficyna mieszkalna, dawna pralnia, budka pompy motorowej), ul. Popioły 52/58,
- Budynek ŁWEKD, ul. Rudzka 106/108.

W obowiązującym Studium na obszarze wyznaczono strefę konserwatorską B – ochrony konserwatorskiej układów przestrzennych oraz zabytków i ich otoczenia, obejmującą teren Lasu Rudzkiego oraz obszar zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w kwartale ulic: Skrajnej, Raduńskiej i Betonowej. W Studium północno-zachodnia i północna część obszaru objęta została strefą konserwatorskiej ochrony archeologicznej (obszary występowania śladów dawnego osadnictwa), jednak zgodnie z wnioskiem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w omawianym projekcie planu strefa ta nie została wyznaczona.

Powiązania ekologiczne

Tereny cenne przyrodniczo występujące w obrębie obszaru objętego opracowaniem – Las Rudzki - pełnią ważną funkcję w systemie ekologicznym miasta. Sąsiadująca z obszarem dolina rzeki Ner (wraz z dolina rzeki Gadki) jest nie tylko elementem systemu ekologicznego, ale również elementem systemu nawietrzającego miasto, jednym z głównych korytarzy przepływu mas powietrza w południowej części Łodzi.

Tereny aktywne przyrodniczo wchodzi w skład tzw. Błękitno-Zielonej Sieci (zwanej dalej B-Z Siecią), wyznaczonej przez zespół naukowców z Europejskiego Regionalnego Centrum Ekohydrologii – Międzynarodowego Instytutu PAN. Koncepcja B-Z Sieci (jej ogólne założenia przedstawiono w *Studium*) zakłada utworzenie oplatającej całe miasto, spójnej z systemem ekologicznym miasta, sieci parków miejskich i innych terenów zieleni połączonych ze sobą poprzez sieć odpowiednio zagospodarowanych dolin rzecznych. B-Z Sieć ma zapewnić ochronę ważnych z przyrodniczego punktu widzenia elementów krajobrazu miasta oraz udostępnienie ich mieszkańcom w sposób, który nie zakłóci równowagi istniejących ekosystemów.

Rzeka Ner stanowi oś Zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Ruda Willowa”. Formą ochrony przyrody objęto najciekawszy fragment Rudy Pabianickiej, z kompleksem leśnym Ruda Popioły oraz Stawami Stefańskiego. Teren charakteryzuje się wysokimi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi i kulturowymi, świadczącymi o historii Łodzi.

Na południe od obszaru opracowania ciągną się tereny otwarte południowej części doliny Neru z kompleksem stawów na terenie wsi Stara Gadka i Gospodarz. Tereny otwarte kolejnego fragmentu doliny Neru, gdzie rzeka płynie naturalnym, meandrującym korytem rozciągają się też na północny zachód od obszaru. Rolę lokalnego korytarza ekologicznego pełni również dolina lewego dopływu Neru – rzeki Gadki.

Poza wskazanymi terenami, związanymi z dolinami Neru i Gadki, z którymi obszar posiada ścisłe powiązania ekologiczne, powiązania takie obszar ma również z aktywnymi przyrodniczo terenami położonymi po jego północnej stronie: obniżeniem dolinnym epizodycznego cieku z Granicznej i zespołem ogrodów działkowych.

Najsłabsze powiązania występują pomiędzy obszarem a w znacznym stopniu już zurbanizowanym terenami zabudowy mieszkaniowej, znajdującymi się na południe i wschód od niego - na terenie Rzgowa.

Wszystkie tereny otwarte, niezabudowane, wspomagają system nawietrzający miasta, umożliwiając swobodny dopływ mas powietrza do terenów zurbanizowanych.

Omawiany obszar miał być częścią proponowanego do utworzenia obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Górnego Neru”, stanowiącego element spójnego systemu obszarów chronionych w województwie, zintegrowanych z systemem krajowym. Projekt obszaru

chronionego krajobrazu był uwzględniany we wcześniejszych planach zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego, jak również w kolejnych studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta (również w obowiązującym), jednak obecnie obowiązujący plan zagospodarowania województwa nie zawiera żadnej propozycji utworzenia obszarów chronionych na terenie Łodzi.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego planu

Projekt planu nie wprowadza radykalnych zmian w przeznaczeniu terenów, w stosunku do ich obecnego lub przesądzonego użytkowania. W planie zakłada się zachowanie istniejącego układu drogowo-ulicznego, z możliwością przebudowy i rozbudowy dróg. Nie są przewidziane nowe elementy układu drogowego, jedynie dopuszcza się budowę dróg rowerowych, ciągów pieszych lub pieszo-rowerowych.

Projekt planu sankcjonuje stan obecny w zakresie formy ochrony przyrody w jego granicach, tj. zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Ruda Willowa”. W tekście uchwały przywołuje akt prawny, na podstawie którego został on ustanowiony. Na rysunku projektu planu, jako ustalenie obowiązujące wynikające z przepisów odrębnych, wskazano granice zespołu przyrodniczo-krajobrazowego wraz ze strefą B wyznaczoną w granicach zespołu. Analizowany dokument podkreśla, iż sposób zagospodarowania istniejącej formy ochrony przyrody powinien być zgodny z przepisami odrębnymi.

W przypadku nieuchwalenia planu stan środowiska nie zmieni się zauważalnie, a przede wszystkim nie pogorszy się, o ile utrzymany zostanie dotychczasowy sposób zagospodarowania, niestwarzający dużych uciążliwości dla środowiska. Na obszarze dominują bowiem lasy oraz inne tereny otwarte. Dla zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Ruda Willowa” obowiązujące będą zasady ustalone w ustanawiających go aktach prawnych. Nie zmieni się również sposób gospodarowania w lasach, ponieważ jest on - i będzie - prowadzony zgodnie z planami urządzania lasu.

W przypadku nieuchwalenia planu miejscowego bardzo prawdopodobnym zagrożeniem byłyby jednak presja budowlana, prowadząca do nieodwracalnej degradacji walorów terenów atrakcyjnych krajobrazowo i przyrodniczo (niegdyś planowanych do objęcia ochroną jako obszar chronionego krajobrazu), a położonych poza wyznaczonym zespołem przyrodniczo-krajobrazowym. Skutkami wprowadzania zabudowy w doliny rzeczne i na tereny otwarte byłyby:

- zakłócenia w funkcjonowaniu systemu ekologicznego,
- bezpośrednie niszczenie lub defragmentacja siedlisk przyrodniczych,
- zmniejszanie się powierzchni terenów naturalnego bytowania dzikiej zwierzyny,
- wygradzenia przerywające powiązania ekologiczne i utrudniające lub uniemożliwiające migrację zwierząt,
- zmniejszanie się bioróżnorodności obszaru,
- niekorzystne zmiany w krajobrazie,
- utwardzanie nawierzchni, utrudniające (ograniczające) infiltrację i retencjonowanie wód opadowych w glebie
- zagrożenie zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleby, przy niewłaściwym odprowadzaniu ścieków bytowych i gromadzeniu odpadów komunalnych.

Dla terenów objętych obowiązującym planem miejscowym, ograniczonych ulicami: Skrajną, Raduńską i Altanową, aktualne pozostają jego ustalenia do dnia wejścia w życie omawianego planu.

Brak realizacji ustaleń projektowanego planu może również przyczynić się do obniżenia lub utraty walorów kulturowych: historycznych i krajobrazowych obszaru, jeśli nowe zainwestowanie nie będzie respektować tych walorów. Przy braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, kształtowanie nowej zabudowy i wszelkich procesów inwestycyjnych odbywa się bowiem w trybie wydawanie decyzji administracyjnych, a więc z ograniczonymi możliwościami przeprowadzenia wieloaspektowych analiz przestrzennych, co może powodować, iż nowe obiekty nie będą w pełni spójne z otoczeniem. Będą wydawane pozwolenia na budowę w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy, które nakładają na inwestora znacznie mniejszy zakres warunków do spełnienia niż czynią to ustalenia planu miejscowego. Ponadto decyzje o warunkach zabudowy ustalają sposób zagospodarowania dla każdej działki osobno, co powoduje zainwestowanie w sposób nieskoordynowany i zagrażający poprzez jednostkowe, a nie kompleksowe rozwiązania ładu przestrzennego. Wprowadzają chaos przestrzenny oraz zagrażają walorom przyrodniczym i krajobrazowym.

5. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Stan środowiska na obszarze objętym projektem planu, a także w strefie potencjalnych oddziaływań inwestycji realizowanych zgodnie z ustaleniami projektu planu, jest na ogół zadowalający, co wynika z położenia obszaru poza strefą zurbanizowaną i przynależności tego obszaru do systemu przyrodniczego miasta. Polityka przestrzenna miasta, zarówno przyjęta w *Studium* jak i projekcie planu miejscowego, nie spowoduje, iż analizowany obszar w przyszłości utraci charakter elementu systemu przyrodniczego miasta. Nie dojdzie do przekształceń na niekorzyść terenów biologicznie czynnych i otwartych. Wręcz przeciwnie - będzie miało miejsce prawne zachowanie elementów systemu ekologicznego miasta. Urbanizację dopuszcza się jedynie w północno-zachodniej oraz w południowej części analizowanego terenu – poza granicami zespołu przyrodniczo-krajobrazowego.

Realizacja ustaleń planu będzie wymagała wyłączenia z produkcji leśnej niewielkich części lasów. Zgoda Marszałka Województwa Łódzkiego na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne dotyczy fragmentów obszarów leśnych przewidzianych w projekcie planu pod drogi publiczne, o łącznej powierzchni 0,2964 ha, oraz pod zabudowę usług ochrony zdrowia, o powierzchni 0,0274 ha. (jednocześnie Marszałek nie wyraził zgody na wyłączenie z użytkowania leśnego gruntów leśnych na terenach zabudowy mieszkaniowo-usługowej). Potrzeba zmiany przeznaczenia gruntów leśnych wynika z konieczności dostosowania szerokości istniejących ulic do parametrów określonych w przepisach dotyczących dróg publicznych i możliwości ich modernizacji oraz lokalizacji sieci infrastruktury technicznej, a w odniesieniu do terenu usług ochrony zdrowia wylesienie umożliwi właściwe zagospodarowanie działki z istniejącą zabudową, co zapewni bezpieczeństwo funkcjonowania ważnego dla społeczności obiektu o zasięgu ponadlokalnym.

Istniejące kompleksy leśne projekt planu chroni przed urbanizacją. Przewiduje ponadto możliwość zalesienia kolejnych terenów – obecnie zakwalifikowanych jako budowlane lub grunty rolne. Są one już częściowo pokryte roślinnością leśną, pochodzącą z samosiewów. Powoduje to, iż na obszarze objętym projektem planu ubytek powierzchni leśnej zostanie zrekompensowany.

Projekt planu uwzględnia zagrożenie ze strony wód powierzchniowych. Obszar objęty projektem planu znajduje się poza obszarami zagrożenia powodziowego, ale ze względu na bliskie sąsiedztwo rzek stale prowadzących wodę (Ner i Gadka), a także cieków epizodycznych (ciek z Granicznej), w jego obrębie występują tereny o niekorzystnych warunkach gruntowo-wodnych. Tereny o wysokim poziomie wód gruntowych (powyżej 2 m p.p.t.) i grunty o złych lub średnich warunkach posadowienia zabudowy: piaski rzeczne, mułki i piaski deluwialne występują w północno-zachodniej i zachodniej części obszaru.

Brak danych dotyczących zanieczyszczenia gleb uniemożliwia ocenę stopnia tego zanieczyszczenia. Należy jednak założyć, iż w największym stopniu zanieczyszczenie gleb dotyczy przyulicznych pasów terenów – wzdłuż ulic (dróg), gdzie dochodzi do koncentracji zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego: przede wszystkim ołowiu, a także miedzi, cynku i kadmu. Dodatkowym zanieczyszczeniem gleb są środki chemiczne, stosowane do zimowego utrzymania ulic. Na omawianym obszarze nie stwierdzono historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi (nie ma obszarów wpisanych do wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi)²;

Z analizy ustaleń projektu planu, określających zakres dopuszczalnych działań w ramach poszczególnych terenów, wynika, iż jedynymi nowymi przedsięwzięciami, należącymi do kategorii mogących znacząco oddziaływać na środowisko, mogą być: drogi, sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej, a także zalesienie oraz wylesienie, mające na celu zmianę sposobu użytkowania terenu. Biorąc pod uwagę obecne zagospodarowanie obszaru i jego wyposażenie w infrastrukturę techniczną realizacja nowych przedsięwzięć będzie bardzo ograniczona. Należy także pamiętać, iż zarówno drogi publiczne, jak i przedsięwzięcia z zakresu infrastruktury technicznej zaliczają się do inwestycji celu publicznego, których – po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody – nie dotyczą zakazy obowiązujące dla tej formy ochrony przyrody.

Równoległe do zmniejszania się powierzchni gruntów leśnych poprzez przeznaczenie ich na cele nieleśne będą następowały zalesienia na terenach dotychczas nie będących lasem, co będzie rekompensowało wylesienia.

Obszar jest aktualnie wyposażony:

- w sieć wodociągową rozdzielczą: niemal w pełni, tylko w nielicznych przypadkach wymagana jest rozbudowa lub przebudowa sieci,
- w sieć kanalizacji sanitarnej: teren jest obsługiwany przez miejskie kolektory sanitarne; prowadzona jest systematyczna rozbudowa sieci, co przyczynia się do poprawy standardów obsługi mieszkańców i zahamowania degradacji ekologicznej terenów doliny rzeki Ner,
- w kanalizację deszczową z wylotami do rzeki Ner, którą odprowadzane są wody opadowe z ulic oraz z terenów do nich przyległych,
- w sieć energetyczną: zasilanie z istniejących stacji transformatorowo-rozdzielczych poprzez sieć napowietrzno-kablową średniego i niskiego napięcia,
- w sieć gazową - niskiego i średniego ciśnienia (do celów gospodarczych oraz grzewczych),
- w sieć telekomunikacyjną - kanalizację telefoniczną, a sporadycznie telefoniczne linie kablowe i napowietrzne; tuż za wschodnią granicą obszaru prowadzi napowietrzna linia energetyczna wysokiego napięcia.

Na terenie objętym projektem planu nie występuje miejska sieć ciepłownicza.

² źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Przez badany teren nie przechodzi linia radiowa.

Ewentualne nowe liniowe obiekty infrastruktury technicznej, przeprowadzone przez wymienione tereny, będą powiązane z ogólnomiejskimi systemami uzbrojenia.

Pełne określenie zasięgu obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem poszczególnych inwestycji nie jest możliwe na etapie sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego, bowiem nie precyzuje on szczegółowych zasad realizacji inwestycji. Oddziaływania te zostaną określone w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji danej inwestycji oraz w raportach o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Dla potrzeb dalszych analiz przyjęto, iż koncentracja negatywnych znaczących oddziaływań inwestycji będzie ograniczona do terenu tej inwestycji i zgodnie z art. 144 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska „eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna (...) powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny”. Analogicznie przyjęto, iż koncentracja negatywnych znaczących oddziaływań inwestycji zamknie się w wyznaczonych planem ich liniach rozgraniczających w przypadku modernizowanych i projektowanych odcinków infrastruktury technicznej oraz budowy lub modernizacji ulic, z zastrzeżeniem, iż oddziaływania, takie jak hałas czy koncentracja zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw, będą odczuwalne także na terenach przylegających do drogi - w pasie o szerokości kilku do kilkunastu metrów.

6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

W rozdziale 4 niniejszego opracowania wymienione zostały obszary i obiekty podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*, znajdujące się w granicach omawianego obszaru i w jego pobliżu.

Większość obszaru objętego opracowaniem (142 ha - 88,5% powierzchni obszaru) leży w granicach zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Ruda Willowa” (ZPK), utworzonego w 2009 r. W sąsiedztwie obszaru zlokalizowane są dwa pomniki przyrody - pojedyncze drzewa: dąb szypułkowy oraz topola czarna. Analizowany obszar położony jest w granicach niegdyś projektowanej obszarowej formy ochrony przyrody: Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina górnego Neru”, zaproponowanego w nieobowiązującym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego (obecny PZPWŁ nie podtrzymuje tej propozycji).

Projekt planu sankcjonuje stan obecny, nie rozszerza strefy urbanizacji ani nie rozbudowuje układu komunikacyjnego. W tekście uchwały wymienia, a na rysunku projektu planu wskazuje zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Ruda Willowa” - formę ochrony przyrody i ustala, iż sposób zagospodarowania powinien być zgodny z przepisami odrębnymi, tj. uchwałą Nr LVIII/1104/09 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 27 maja 2009 r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Ruda Willowa” (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2017 r., poz. 2340).

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy nie ma wyznaczonej otuliny (strefy ochronnej). Dla terenów położonych poza granicami ZPK zostało ustalone przeznaczenie zgodne z ustaleniami *Studium*, które nie będzie miało negatywnego oddziaływania na środowisko na terenie ZPK:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i usługowa, w rejonie ulic Scaleniowej, Przejściowej Popioły i Rudzkiej (9MN/U),
- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, po południowej stronie ulicy Skrajnej, do granicy miasta (4MN i 5MN).

W uchwale w sprawie ustanowienia ZPK określono tereny – wydzielenia – w których nie obowiązują zakazy:

- niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obszaru,
- uszkodzania i zanieczyszczania gleby,
- zmiany sposobu użytkowania ziemi,
- umieszczania tablic reklamowych,

z wyjątkiem gruntów leśnych ujawnionych w ewidencji gruntów i budynków, a także wskazano, iż „Realizacja celów ochrony w zakresie krajobrazu kulturowego będzie polegała na zachowaniu zabudowy zasługującej na ochronę ze względu na jej walory widokowe lub estetyczne oraz kształtowaniu nowej zabudowy w sposób nienaruszający walorów widokowych lub estetycznych krajobrazu naturalnego i kulturowego obszaru objętego ochroną” (dodane Uchwałą zmieniającą, z dnia 18 marca 2015 r.).

Stosownie do powyższych postanowień w projekcie planu w obrębie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego wyznaczono:

- w kwartale ulic Raduńskiej, Altanowej i Skrajnej (wg uchwały ustanawiającej ZPK jest to wydzielenie B) - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (1MN, 2MN i 3MN);
- na pozostałej części ZPK - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej (1MN/U – 8MN/U).

Dla istniejącej zabudowy na terenach zieleni objętych formą ochrony przyrody, w tym lasów i zalesień (1ZN – 19ZN) dopuszczono jej remont na warunkach określonych w przepisach odrębnych oraz przekształcenie na warunkach określonych w planie.

Przy kształtowaniu struktury funkcjonalno-przestrzennej i zasad zagospodarowania poszczególnych terenów wzięto pod uwagę ustalone w uchwale ustanawiającej ZPK „Ruda Willowa” (z późniejszymi zmianami) zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obszaru – zaproponowane w projekcie planu rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne dla terenów położonych w granicach ZPK „Ruda Willowa” są adaptacją stanu istniejącego. Projekt planu pozostawia w dotychczasowym użytkowaniu lasy i dopuszcza zalesienia uzupełniające leśne kompleksy. Projekt zakłada zachowanie zlokalizowanej na terenie ZPK „Ruda Willowa” zabudowy mieszkaniowej – w większości zabytkowej. Tereny do zabudowy zostały ograniczone do strefy B, w której powyższy zakaz nie obowiązuje, przy czym projekt planu nie przekształca całej strefy B w teren zabudowy, mimo że istnieje taka możliwość. Ustalenia projektu planu nie stwarzają, zatem, zagrożenia przekształceniem obszaru w stosunku do stanu istniejącego;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych – ochrona gleb oraz ochrona przed zmianą ukształtowania terenu będzie realizowana indywidualnie przez przyszłych inwestorów i właścicieli nieruchomości w oparciu o przepisy odrębne z zakresu ochrony

przyrody. Projekt planu akcentuje bowiem, iż zagospodarowanie terenów położonych w granicach ZPK „Ruda Willowa” powinno być zgodne z przepisami odrębnymi;

- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby – zaproponowane w projekcie planu rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne dla terenów położonych w granicach ZPK „Ruda Willowa” w znacznym stopniu są adaptacją stanu istniejącego. Uszkodzenie i zanieczyszczenie gleby związane ze zmianą sposobu użytkowania, czyli przekształceniem terenu w teren z możliwościami urbanizacyjnymi dotyczy tylko strefy B, w której powyższy zakaz nie obowiązuje. Jak wskazano wyżej, projekt planu nie zakłada przekształcenia całej strefy B w teren zabudowy ;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej – na obszarze objętym projektem planu nie występują wody powierzchniowe, a realizacja ustaleń planu nie spowoduje zmiany stosunków wodnych;
- 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych - na obszarze objętym projektem planu nie występują takie obiekty ani obszary;
- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych – w granicach ZPK projekt planu nie wyznacza terenów rolnych;
- 7) zmiany sposobu użytkowania ziemi – zaproponowane w projekcie planu rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne dla terenów położonych w granicach ZPK „Ruda Willowa” w znaczącym stopniu są adaptacją stanu istniejącego. Zmiany sposobu użytkowania, czyli przekształcenie terenu w teren z możliwościami urbanizacyjnymi dotyczy tylko strefy B, w której powyższy zakaz nie obowiązuje;
- 8) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu - projekt planu nie wyznacza terenów górniczych, które dają prawo do eksploatacji surowców mineralnych, w tym torfu;
- 9) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych, z wyjątkiem wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką - projektu planu przesądza o przeznaczeniu terenu i możliwościach jego zagospodarowania , ale nie reguluje takich kwestii;
- 10) umieszczania tablic reklamowych - projekt planu nie określa zasad i warunków sytuowania tablic informacyjnych; regulacje w tym zakresie - dotyczące całego obszaru miasta - będą przedmiotem oddzielnej uchwały Rady Miejskiej (na podstawie art. 37a ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Ocenę zaproponowanych w projekcie planu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych można przeprowadzić również w kontekście analizy minimalnego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej. Nawet przy przyjęciu najbardziej niekorzystnego wariantu zagospodarowania (maksymalizacja zabudowy i minimalizacja terenów aktywnych biologicznie) nie nastąpi znacząca urbanizacja przedmiotowego obszaru. Daje to bardzo dużą szansę zachowania właściwych warunków środowiskowych. Zagospodarowanie istniejącego terenu będzie następowało z poszanowaniem szczególnych walorów środowiska przyrodniczego analizowanego obszaru.

Z danych charakteryzujących stan środowiska wynika, iż badany obszar zanieczyszczony jest jedynie w niewielkim stopniu. W jego granicach nie występują znaczące źródła emisji gazów i pyłów do atmosfery, a poziom zanieczyszczeń jest w znacznej mierze wynikiem

położenia obszaru w strefie oddziaływania terenów silnie zurbanizowanych. Według wyników badań prowadzonych corocznie przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi omawiany obszar znajduje się w granicach obszaru przekroczeń średniej rocznej wartości poziomu docelowego stężenia benzo(α)pirenu w pyłe PM₁₀ (obejmującego obszar miasta Łodzi i Aglomeracji Łódzkiej, wraz z terenami przyległymi); inne badane zanieczyszczenia: SO₂, NO₂, pył PM_{2,5} i pył PM₁₀ nie przekraczają na analizowanym terenie dopuszczalnych wartości rocznych i dobowych stężeń, chociaż stężenia zanieczyszczeń pyłu zawieszonego PM₁₀ (24-godzinne) osiągają poziom bliski dopuszczalnemu. Wartości stężeń poszczególnych zanieczyszczeń w ciągu ostatnich lat utrzymują się na stałym poziomie.

Na omawianym obszarze nie stwierdzono historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi (nie ma obszarów wpisanych do wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi).

Omawiany obszar znajduje się w zasięgu jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) Neru do Dobrzyńki - RW600017183229. W latach 2010-2012 dla tej JCWP dokonywano oceny stanu/potencjału ekologicznego i stanu jednolitych części wód powierzchniowych w czterech punktach pomiarowo-kontrolnych (ppk) monitoringu wód powierzchniowych, w tym w dwóch punktach: Ner-Zastawna i Gadka-Patriotyczna, położonych w granicach obszaru. Stan/potencjał ekologiczny oceniono jako słaby, a stan JCWP - jako zły. W latach 2013-2015 oraz 2016 oceny dokonano tylko dla jednego punktu w tej JCWP: Dobrzyńka-Łaskowice, stwierdzając poprawę potencjału ekologicznego na umiarkowaną, a stan JCWP nadal oceniono jako zły (w 2017 r. nie oceniano tej JCWP).

W *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*³ dla JCWP zostały ustalone cele środowiskowe z uwzględnieniem ich aktualnego stanu – dla wód silnie zmienionych osiągnięcie co najmniej dobrego potencjału ekologicznego i utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego. W przypadku wszystkich JCWP zlokalizowanych w granicach Łodzi, ocena ryzyka nieosiągnięcia przyjętych celów środowiskowych została określona jako „zagrożona”. W związku z tym dopuszczono odstępstwa czasowe – derogacja do 2027 roku, ze względu na brak możliwości technicznych lub dysproporcjonalne koszty osiągnięcia założonych klas.

Zagrożeniem dla jakości wód podziemnych - gruntowych - są czynniki antropogeniczne: zanieczyszczenia komunalno-bytowe, szczególnie z obszarów zurbanizowanych, lecz niewyposażonych w sieć kanalizacji sanitarnej. Większość osadów powierzchniowych zlewni Neru charakteryzujących się średnią przepuszczalnością, co sprzyja migracji zanieczyszczeń i obniżeniu jakości wód podziemnych.

Na analizowanym terenie nie znalazł się żaden punkt badawczy jakości wód podziemnych, w ramach badań prowadzonych na obszarze województwa łódzkiego. Badania prowadzone w najbliższej położonych punktach pomiarowych wykazują, iż wody w poziomie kredy zostały zaklasyfikowane, jako wody klasy: II – wody o dobrej jakości (Łódź ul. Kolumny 30) oraz klasy I – wody o bardzo dobrej jakości (Łódź ul. Zygmunta i ul. Konspiracji) i III – wody zadawalającej jakości (Łódź ul. Konspiracji), a w poziomie czwartorzędu, jako wody klasy III – wody zadawalającej jakości (Starowa Góra) (*Raport...*, 2018). Od I do III klasy czystości stan chemiczny wód określa się jako dobry.

Omawiany obszar znajduje się w granicach jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) GW600072. W *Planach gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* dla jednolitych

³ *Plan Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry* (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967).

części wód podziemnych (JCWPd) zostały ustalone cele środowiskowe z uwzględnieniem ich aktualnego stanu. JCWPd obejmujące obszar miasta Łodzi zidentyfikowano jako niezagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych, a celem środowiskowym jest dobry stan chemiczny i ilościowy.

Elementem wpływającym negatywnie na środowisko i stwarzającym potencjalną możliwość jego skażenia jest ruch kołowy. Ponieważ ustalenia projektu planu nie przewidują zmiany istniejącego układu komunikacyjnego ani lokalizacji nowych dróg najwięcej uciążliwości powodować będzie w przyszłości, tak jak obecnie, ulica Rudzka (IKDZ). Według informacji zawartych na „Mapie akustycznej Łodzi” wartość sumaryczna hałasu L_{DWN} (przedział czasu i odniesienia równy wszystkim dobom roku) oraz L_N (przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy), pochodzącego od ruchu kołowego, na większości analizowanego obszaru nie przekracza odpowiednio: 50 dB (L_{DWN}) i 45 dB (L_N). Na poziom hałasu obszaru badań wpływa przede wszystkim charakteryzująca się dużym natężeniem ruchu ul. Rudzka (główna ulica obsługująca analizowany obszar), która generuje dźwięki nawet powyżej 75 dB w porze dziennej i nocnej (L_{DWN}) oraz 65 dB – 70 dB w porze nocnej (L_N). Zwiększony hałas generuje ponadto ulica Popioły w okolicach ul. Rudzkiej (obsługująca teren z zabudową mieszkaniową w północno-zachodniej części obszaru): do 65 dB w porze dziennej i nocnej (L_{DWN}) i do 55 dB w porze nocnej

Przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu drogowego (wg rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku) wynoszące do 5 dB (L_N) oraz do 5 dB i 5 dB – 10 dB (L_{DWN}), dotyczą zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zlokalizowanej wzdłuż ulicy Rudzkiej i niewielkiego odcinka ul. Popioły.

Zagrożeniem dla zdrowia lub życia człowieka może być promieniowanie elektromagnetyczne pochodzące ze źródeł antropogenicznych, a przede wszystkim urządzeń: łączności osobistej (stacji bazowych GSM/UMTS), radiokomunikacyjnych (stacji radiowych i telewizyjnych), transmisji danych i sygnałów oraz radiolokacyjnych i radiodostępowych, a także linii i stacji wysokiego napięcia. W granicach obszaru opracowania planu brak jest ww. urządzeń. Najbliżej zlokalizowane są urządzenia telefonii komórkowej, które umieszczone są na maszcie znajdującym się na wyodrębnionej nieruchomości przy ul. Rudzkiej 135/137.

Przez badany teren nie przechodzi linia radiowa.

Na analizowanym terenie ani w jego sąsiedztwie nie utworzono żadnych punktów pomiaru natężenia PEM. Niemniej jednak przeprowadzane przez WIOŚ w cyklach trzyletnich serie pomiarów (ogółem w 135 punktach w województwie, z czego na terenie Łodzi w 15) nigdzie nie wykazały przekroczeń dopuszczalnej wartości składowej elektrycznej $E=7V/m$ określonej w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dn. 30 października 2003 r. w sprawie *dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów* (Dz. U. Nr 192, poz. 1883).

Poza wymienionymi wyżej, a możliwymi do przewidzenia zagrożeniami dla obszaru, z punktu widzenia terenów stanowiących prawne formy ochrony przyrody lub proponowanych do objęcia ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, problemem jest ewentualna chaotyczna zabudowa i związane z nią przekształcenia terenu oraz emitowane zanieczyszczenia. Zagrożeniem jest także penetracja terenu przekraczająca możliwości jego regeneracji. Niszczenie szaty roślinnej i siedlisk przyrodniczych, płoszenie

zwierząt, a nawet przekształcanie krajobrazu i rzeźby terenu, może być efektem niewłaściwego korzystania z terenów otwartych i leśnych do celów rekreacji, np. jazd konnych i rowerowych poza wyznaczonymi trasami, czy nielegalnych rajdów pojazdami mechanicznymi (motocyklami i quadami).

Przyjęte w projekcie planu ustalenia dla poszczególnych terenów mają na celu ograniczanie wyżej wymienionych niekorzystnych zjawisk.

Określenie szczegółowego zakresu ingerencji w środowisko przy realizacji inwestycji, które mogą być realizowane zgodnie z ustaleniami planu miejscowego, będzie możliwe dopiero na etapie prac projektowych i uzyskiwania stosownych decyzji. Należy wobec tego brać pod uwagę również możliwość występowania gatunków chronionych zwierząt, grzybów lub roślin na terenie objętym inwestycją - kolidującego z zamierzeniami inwestycyjnymi. Wówczas konieczne będzie uzyskanie od właściwego organu ochrony przyrody, na podstawie przepisów odrębnych, zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do dziko występujących gatunków.

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego planu, oraz sposoby, w jakich zostały one uwzględnione podczas opracowywania projektu planu

Ramy programowe polityki ekologicznej wyznaczone są przez wytyczne europejskie obowiązujące na terenie całej Unii Europejskiej. Dokumentem nadrzędnym jest *Strategia zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej* (Strategia z Göteborga), w której wśród siedmiu kluczowych wyzwań w sferze polityki gospodarczej, ekologicznej i społecznej znalazły się m.in.:

- ograniczanie zmian klimatu oraz promowanie czystszej energii,
- zapewnienie, by systemy transportowe odpowiadały wymogom ochrony środowiska oraz spełniały gospodarcze i społeczne potrzeby społeczeństwa,
- promowanie wysokiej jakości zdrowia publicznego,
- aktywne promowanie zrównoważonego rozwoju.

System krajowej polityki ekologicznej Polski opiera się na założeniach strategicznego dokumentu sporządzanego na zlecenie Ministerstwa Środowiska, jakim jest *Polityka ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (PEP2030)*. Jest to jedna z podstaw prowadzenia polityki ochrony środowiska w Polsce oraz jedna z dziewięciu strategii⁴, stanowiących fundament zarządzania rozwojem kraju.

W dokumencie tym wskazano m.in., że:

„Budowa innowacyjnej gospodarki z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju jest wymogiem nowoczesnej polityki państwa. Zrównoważony rozwój oznacza stabilny wzrost gospodarczy powiązany z racjonalną gospodarką zasobami środowiskowymi i respektowaniem praw człowieka. To właśnie człowiek jest nadrzędną wartością w Polityce ekologicznej państwa 2030 poprzez koncentrację tematyczną na jakości życia, zdrowiu i dobrobycie Polaków, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony środowiska, zachowaniu różnorodności biologicznej i innych form materii ożywionej oraz nieożywionej.

Rolą polityki ekologicznej jest więc zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego państwa. Powinno to znaleźć odzwierciedlenie w odpowiednich strukturach zarządzania państwem na

⁴ Pozostałe to: *Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030, Polityka energetyczna Polski 2040, Strategia zrównoważonego rozwoju transportu do 2030 roku, Strategia produktywności, Krajowa strategia rozwoju regionalnego, Strategia „Sprawne państwo”, Strategia rozwoju kapitału społecznego, Strategia rozwoju kapitału ludzkiego.*

szczeblu krajowym, wojewódzkim i lokalnym oraz takim podziale kompetencji i zadań, który pozwoli na to, aby cele na każdym szczeblu były wyznaczane w oparciu o rozpoznanie potrzeb, zaś środki do ich osiągnięcia były dobierane z uwzględnieniem kryteriów efektywności ekologicznej i ekonomicznej. Kluczowa dla osiągnięcia celów polityki ekologicznej jest dodatkowo dbałość o kulturę współżycia ze środowiskiem na szczeblu samorządowym, zwłaszcza poprzez racjonalne planowanie zagospodarowania przestrzennego, które pomaga chronić ludność przed zanieczyszczeniami powietrza i hałasem, suszami i powodzią oraz stratami przez nie powodowanymi, jak również przyrodę przed nadmierną presją.”;

Kolejnym dokumentem jest Strategia Rozwoju Kraju 2020 (średniookresowa strategia rozwoju kraju), w której stwierdzono, m.in.:

„Rosnąca presja demograficzna i rozwój gospodarczy wywierają wpływ na globalny ekosystem na niespotykaną dotąd skalę. Problem zachowania zdrowego, zdolnego do odtwarzania swoich zasobów i różnorodności środowiska urosł do rangi kluczowego wyzwania politycznego, gospodarczego i społecznego, stając się domeną coraz większego zainteresowania władz państwowych, regionalnych i lokalnych. Podstawowe kwestie wynikające z cywilizacyjnej presji na środowisko dotyczą gospodarowania wodami (ochrona przed powodzią, suszą i deficytem wody oraz zapewnienie dostępu do czystej wody) oraz odpadami (zachowanie hierarchii postępowania z odpadami, stosowanie najlepszych dostępnych technik i technologii oraz analizy cyklu życia produktów), zachowania różnorodności biologicznej (ochrona przyrody i krajobrazu), a także ochrony powietrza. Szczególnego znaczenia nabiera kwestia właściwego zabezpieczenia i reagowania na efekty zmian klimatycznych, zwłaszcza nadmiernego ogrzewania się atmosfery ziemi, czyli tzw. efektu cieplarnianego oraz wynikające z tych zmian powodzie, susze i niekorzystne zjawiska pogodowe o dużej intensywności. Uwzględnione również będą zmiany zachodzące w stanie ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej.”

W dokumencie tym, w ramach obszaru strategicznego „Konkurencyjna gospodarka” i wskazanego celu: „Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko” (Cel II.6) zostały określone priorytetowe kierunki interwencji publicznej:

- Racjonalne gospodarowanie zasobami,
- Poprawa efektywności energetycznej,
- Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii,
- Poprawa stanu środowiska,
- Adaptacja do zmian klimatu.

Z uwagi na sąsiedztwo cieków wodnych (a także projektowanych zbiorników retencyjnych), należy również wymienić dokumenty ogólnokrajowe: *Strategię Gospodarki Wodnej z 2005 r.* oraz *Projekt polityki wodnej państwa do roku 2030 (z uwzględnieniem etapu 2016) z 2010 r.* (do tej pory nie zatwierdzony).

W *Strategii Gospodarki Wodnej* zostały określone następujące cele kierunkowe:

- Cel I: Zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych ludności i gospodarki przy poszanowaniu zasad zrównoważonego użytkowania wód,
- Cel II: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód, a w szczególności ekosystemów wodnych i od wody zależnych,
- Cel III: Podniesienie skuteczności ochrony przed powodzią i skutkami suszy.

W *Strategii* wskazano na potrzebę sporządzania planów gospodarowania wodą: „Istotną rolę w realizacji trzech podstawowych celów strategicznych odgrywać będą plany gospodarowania wodą w obszarze dorzecza Odry i obszarze dorzecza Wisły (...). Opracowanie

i wdrożenie zintegrowanych programów gospodarowania wodami uwzględniających, obok poprawy jakości wód, racjonalne kształtowanie zasobów wodnych, a w tym budowę wielozadaniowych zbiorników retencyjnych i obiektów małej retencji wodnej w celu wyrównywania przepływu w rzekach oraz sterowania odpływem wód opadowych. Działania w tym zakresie powinny sprzyjać zatrzymywaniu możliwie największej ilości wody w glebie, a także ochronie naturalnie ukształtowanych ekosystemów oraz ochronie gatunkowej flory i fauny związanej ze środowiskiem wodnym. ” A zarazem „swoje odzwierciedlenie w planach znajdują również przedsięwzięcia jednostek samorządu terytorialnego, realizującego lokalne potrzeby, np.: w odniesieniu do retencjonowania wód”.

Projekt polityki wodnej państwa do roku 2030, jako cel nadrzędny polityki wodnej wskazuje zapewnienie powszechnego dostępu ludności do czystej i zdrowej wody oraz istotne ograniczenie zagrożeń wywoływanych przez powodzie i susze w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów, przy zaspokojeniu uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki, poprawie spójności terytorialnej i dążeniu do wyrównania dysproporcji regionalnych, zaś celami strategicznymi dla osiągnięcia celu nadrzędnego są:

- osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów,
- zaspokojenie potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia w wodę,
- zaspokojenie społecznie i ekonomicznie uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki,
- ograniczenie wystąpienia negatywnych skutków powodzi i susz oraz zapobieganie zwiększaniu ryzyka wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych i ograniczenie wystąpienia ich negatywnych skutków,
- reforma systemu zarządzania i finansowania gospodarki wodnej.

Cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i ogólnokrajowym stanowią z kolei podstawę konstruowania celi szczegółowych na szczeblu krajowym – regionalnym i lokalnym.

W *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz planie zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi (2018)* stwierdzono, iż „dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania przestrzeni przyrodniczej kluczowe są zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego w sposób umożliwiający trwałe korzystanie z nich zarówno obecnie, jak i w przyszłości, poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, mitygacja i adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczanie ryzyka wynikającego z zagrożeń.”

Wskazane zostały następujące kierunki działań:

- racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi, m.in. poprzez: ochronę gleb, ochronę i racjonalne gospodarowanie złożami kopalin, przywracanie wartości użytkowej gruntom zdewastowanym i zdegradowanym;
- zwiększanie i poprawa jakości zasobów wodnych, m.in. poprzez: ochronę zasobów wód powierzchniowych oraz poprawę zdolności retencyjnych zlewni, poprawę jakości wód powierzchniowych, ochronę zasobów i jakości wód podziemnych;
- poprawa jakości powietrza, m.in. poprzez: wdrażanie uchwały antysmogowej oraz programów ochrony powietrza dla stref, w których notuje się przekroczenia poziomu dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń, wdrażanie czystych technologii węglowych;
- kształtowanie zasobów leśnych, m.in. poprzez: ochronę i wzbogacanie istniejących kompleksów leśnych i zadrzewień, zwiększanie lesistości;

- zachowanie i wzrost różnorodności biologicznej, m.in. poprzez: ochronę, wzbogacanie lub odtwarzanie różnorodności biologicznej;
- zachowanie najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych oraz zapewnienie ciągłości systemu ekologicznego, m.in. poprzez: , ochronę pozostałych terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo, kształtowanie spójnego systemu obszarów chronionych, kształtowanie korytarzy ekologicznych;
- przeciwdziałanie zagrożeniom, m.in. poprzez: poprawę klimatu akustycznego, ograniczanie zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym, ograniczanie zagrożenia awariami, ograniczanie zagrożenia ruchami masowymi ziemi, ograniczenie zagrożenia powodziowego, przeciwdziałanie skutkom i adaptacja do zmian klimatu.

W zakresie dziedzictwa kulturowego w Planie tym podkreślono, iż: „zachowanie materialnych i niematerialnych zasobów dziedzictwa kulturowego w jak najbardziej kompletnym i autentycznym stanie ma kluczowe znaczenie dla utrwalania tradycji regionalnej i uwypuklenia różnorodności jej charakterystycznych atrybutów.”

Cele ochrony środowiska ustanowione w odniesieniu do obszaru samej Łodzi zawarte zostały w dwóch podstawowych dokumentach określających potrzeby i zasady kształtowania środowiska przyrodniczego miasta: *Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Łodzi na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025* oraz w *Strategii Zintegrowanego Rozwoju Łodzi 2020+*. Narzędziem wdrożeniowym założeń zawartych w *Strategii Zintegrowanego Rozwoju Łodzi 2020+* jest jedna z polityk sektorowych – *Polityka komunalna i ochrony środowiska Miasta Łodzi 2020+*, której jednym z celów operacyjnych jest m.in. „zachowanie różnorodności biologicznej, ciągłości i stabilności układów ekologicznych poprzez ochronę relikwów przyrody naturalnej oraz przeciwdziałanie urbanizacji terenów stanowiących system ekologiczny Miasta”.

W poniższej tabeli (Tabela 2) wykazano w jaki sposób cele te znalazły odzwierciedlenie w ustaleniach i regulacjach zawartych w analizowanym projekcie planu miejscowego.

Tabela 2. Cele ochrony środowiska, zawarte w wybranych dokumentach ustanowionych na szczeblu lokalnym, istotne z punktu widzenia projektu planu oraz sposoby ich uwzględnienia.

Nazwa dokumentu	Cele ochrony środowiska ustanowione w dokumencie (wybór)	Ustalenia projektu planu
<i>Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz plan zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi</i>	<p>Wskazana w <i>Planie</i> wizja rozwoju przestrzennego województwa to: region spójny terytorialnie i wizerunkowo, kreatywny i konkurencyjny w skali kraju i Europy, o najlepszej dostępności komunikacyjnej, wyróżniający się atrakcyjnością inwestycyjną i wysoką jakością życia.</p> <p>Cele szczegółowe zmierzają do stworzenie regionu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spójnego, o zrównoważonym systemie osadniczym; - o wysokiej jakości i dostępności infrastruktury transportowej; - o wysokiej jakości i dostępności infrastruktury technicznej; - o wysokiej jakości środowiska przyrodniczego; 	<p>Celem regulacji zawartych w ustaleniach przedmiotowego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ustalenie przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenów zgodnie z wymogami ładu przestrzennego oraz realizowaną polityką przestrzenną miasta, a w szczególności określenie zasad ochrony środowiska, przyrody i walorów krajobrazowych oraz zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - o dobrze zachowanym dziedzictwie kulturowym; - o wysokiej atrakcyjności turystycznej; - o wysokim poziomie bezpieczeństwa publicznego; - efektywnie wykorzystującego endogeniczny potencjał rozwojowy na rzecz zrównoważonego rozwoju przestrzennego. 	
<p><i>Strategia Zintegrowanego Rozwoju Łodzi 2020+</i></p> <p><i>Program Ochrony Środowiska dla Miasta Łodzi na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025</i></p>	<p>Wizja Łodzi, określona w „Strategii Zintegrowanego Rozwoju Łodzi 2020+” opiera się m.in. o filar Przestrzeni i Środowisko, którego celem jest poprawa jakości życia mieszkańców dzięki zwiększeniu atrakcyjności przestrzeni publicznej, rewitalizacji kluczowych obszarów Miasta, wykorzystaniu potencjału środowiska przyrodniczego i rozwoju zrównoważonego transportu miejskiego. Z wizją tą zgodne są określone w Programie ochrony Środowiska cele strategiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości powietrza; - redukcja hałasu do poziomów dopuszczalnych; - ochrona mieszkańców przed polami elektromagnetycznymi; - ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą; - prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej; - racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi; - rekultywacja terenów zdegradowanych; - gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami; - ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej; - zapewnienie odpowiedniej dostępności i jakości terenów zieleni; - zmniejszenie zagrożenia wystąpienia poważnej awarii. 	<p>W projekcie planu wyznaczono tereny: 1MN - 5MN, 1MN/U - 9MN/U, 1UOZ, 1ZN - 19ZN, 1ZL - 5ZL, 1KDZ, 2KDZ, 1KDL - 9KDL, 1KDD - 7KDD, 1KDW - 22KDW, dla których określono przeznaczenie.</p> <p>Na obszarze objętym projektem planu jest możliwa lokalizacja przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, takich jak przedsięwzięcia dotyczące infrastruktury technicznej, drogi, zalesienia i wylesienia.</p> <p>Jako chronione akustycznie zostały wskazane tereny klasyfikowane wg. Prawa ochrony środowiska jako tereny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: tereny MN oraz istniejąca zabudowa w obrębie wskazanych terenów ZN; - mieszkaniowo-usługowe: tereny MN/U; - szpitali w miastach: teren UOZ. <p>W zakresie infrastruktury technicznej założono wyposażanie terenów w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, a także przebudowę i rozbudowę istniejących sieci, zgodnie z przepisami odrębnymi.</p> <p>Określono zasady i warunki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu służące m.in. harmonijnemu wkomponowaniu zabudowy w krajobraz, poprzez określenie: linii zabudowy, gabarytów zabudowy, kolorystyki i rodzaju materiałów wykończeniowych elewacji budynków, geometrii i kolorystyki dachów.</p>
<p><i>Plan Gospodarki Odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028</i></p>	<p>Zintegrowana gospodarka odpadami w województwie w sposób gwarantujący ochronę środowiska, uwzględniając obecne i przyszłe możliwości, a także uwarunkowania ekonomiczne oraz poziom technologiczny istniejącej infrastruktury.</p>	<p>W planie nie zawarto ustaleń w zakresie gospodarki odpadami – obowiązują przepisy odrębne dotyczące budownictwa oraz dotyczące utrzymania czystości i porządku w gminie.</p>

Źródło: opracowanie własne

8. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

W granicach obszaru nie występują, ani nie są wskazywane do objęcia ochroną obszary Natura 2000; najbliższe - w promieniu kilkunastu kilometrów - położone są Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk, wchodzące w skład Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000:

1. Grabia, PHL100021,
2. Buczyzna Gałkowska, PLH100016,
3. Buczyzna Janinowska, PLH100017,
4. Grądy nad Lindą, PLH100022.

W jeszcze większej odległości, ponad 50 km, znajdują się: obszar specjalnej ochrony ptaków Pradolina Warszawsko-Berlińska oraz specjalne obszary ochrony siedlisk Pradolina Bzury-Neru, Lasy Spalskie i Dolina Rawki, Zbiornik Jeziorski. Z uwagi na oddalenie od przedmiotowych obszarów oraz założony w projekcie planu sposób zagospodarowania terenów, przewidywane oddziaływania wynikające z realizacji ustaleń planu nie wpłyną negatywnie na cele ochrony ww. obszarów, w tym w szczególności nie przyczynią się do pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono powyższe obszary.

Inne ustanowione dotychczas formy ochrony przyrody, położone najbliższe obszarowi, są od niego oddalone o około:

- rezerwat „Polesie Konstantynowskie” – 6,5 km na północ,
- Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich – 12,5 km na północ,
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe: „Międzyrzecze Neru i Dobrzyńki” - 4 km na zachód i „Źródła Neru” – 8,5 km na wschód,
- użytki ekologiczne: „Olsy nad Nerem” – 2,5 km na zachód i „Jezioro Wiskitno” – 7 km na wschód.

Najbliższe położonymi terenami chronionymi na terenie sąsiednich powiatów, graniczących od południa z obszarem opracowania, są rezerваты „Wolbórka” i „Molenda”, obszar chronionego krajobrazu „Środkowej Grabi” oraz zespoły przyrodniczo-krajobrazowe: „Borkowice”, „Dąbrowa I i II”, „Dobroń”, „Mogilno” i „Dolina Grabi” (obszar Natura 2000). Ze względu na dzielące odległości - kilkunastu kilometrów - i brak powiązań ekologicznych z obszarem planu, ustalenia planu nie będą miały wpływu na żaden z tych terenów.

W granicach obszaru objętego opracowaniem projektu planu nie ma pomników przyrody (dwa pomniki - pojedyncze drzewa - znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie). Większość obszaru objęta jest ochroną jako forma ochrony przyrody: zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Ruda Willowa” (obszar stanowi wschodnią część tego zespołu), a także znajduje się w granicach proponowanego do utworzenia obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Górnego Neru” (jak napisano wcześniej, nie został on uwzględniony w obecnie obowiązującym planie zagospodarowania województwa). Dlatego też celem sporządzanego planu jest ustalenie przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenów zgodnie z wymogami ładu przestrzennego oraz realizowaną polityką przestrzenną miasta, a w szczególności określenie zasad ochrony środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych, zapewniających tę ochronę.

Zgodnie z ustaleniami projektu planu, na obszarze nim objętym obowiązuje zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, a także - z wyłączeniem przedsięwzięć dotyczących infrastruktury technicznej oraz dróg, zalesień i wylesień - przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Inwestycje ujęte w katalogu przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jakie mogłyby być realizowane na omawianym obszarze, to liniowe i punktowe inwestycje z zakresu infrastruktury technicznej i drogi. Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się także wylesienie mające na celu zmianę sposobu użytkowania terenu - zarówno na obszarach objętych formami ochrony przyrody, jak i w granicach administracyjnych miast, niezależnie od wielkości powierzchni wylesień oraz zalesienia nieużytków lub innych niż orne użytków rolnych, znajdujących się na obszarach objętych formami ochrony przyrody i inne zalesienia o powierzchni powyżej 20 ha (zgodnie z § 3 ust. 1 pkt. 88, pkt. 90c i pkt. 91 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko).

Inne przewidziane w projekcie planu obiekty, które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko, to obiekty już istniejące.

Przewidywane skutki realizacji ustaleń projektu planu - zakładających utrzymanie istniejącego sposobu zagospodarowania i użytkowania przeważającej części obszaru - będą głównie pozytywne:

- zachowanie i ochrona zasobów środowiska w obszarze planu i na terenach sąsiednich,
- ochrona terenów objętych ochroną prawną, a także proponowanych do objęcia taką ochroną, przed negatywnym wpływem antropopresji,
- wzrost i utrzymanie różnorodności biologicznej obszaru,
- zachowanie powierzchni retencjonujących wody opadowe i roztopowe,
- poprawa mikroklimatu.

Pozostałe przewidywane oddziaływania, będące skutkiem realizacji ustaleń projektu planu, pomimo ich negatywnego charakteru, nie będą miały znaczącego wpływu na środowisko - w rozumieniu obowiązujących przepisów. Będą to oddziaływania porównywalne do obecnie występujących.

Oddziaływania te zostały poniżej określone w stosunku do poszczególnych elementów składowych środowiska analizowanego obszaru:

1) emisja zanieczyszczeń do powietrza – oddziaływanie stałe, występujące w perspektywie długoterminowej, wpływające głównie na powietrze, rośliny i zdrowie ludzi. Źródłem emisji będą głównie samochody przejeżdżające drogami publicznymi, przede wszystkim ulicą Rudzką, w mniejszym stopniu - ulicą Popioły; oddziaływanie pozostałych ulic w przyszłości, tak jak obecnie, będzie znikome. Mało istotnymi emitarami będą budynki mieszkalne i usługowe, ponieważ projekt planu dopuszcza możliwość nowej zabudowy w bardzo ograniczonym zakresie i ustala zakaz stosowania indywidualnych źródeł zaopatrzenia w ciepło powodujących emisję spalin przekraczającą dopuszczalne normy;

2) emisja hałasu komunikacyjnego (związanego z potrzebami transportowymi) – oddziaływanie o zmiennym dobowym natężeniu, występujące w perspektywie długoterminowej, wpływające na zdrowie ludzi oraz faunę obszaru. Źródłem tego rodzaju oddziaływania będą te same ulice, które stanowią źródło emisji zanieczyszczeń. Projekt planu wskazuje chronione akustycznie tereny: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowe i szpitali w miastach;

3) powstawanie ścieków z wód opadowych i roztopowych poprzez splukiwanie zanieczyszczeń (pyłów, smarów, paliw) z dróg i miejsc postojowych oraz ze szczelnych powierzchni dachów – oddziaływania bezpośrednie i pośrednie, zmienne w zależności od warunków atmosferycznych, długoterminowe, wpływające na wody powierzchniowe

i podziemne oraz powierzchnię ziemi (gleby), a za ich pośrednictwem także na rośliny. Oddziaływanie to nie będzie jednak znaczne, ponieważ większość terenów przeznaczona jest na tereny zieleni objęte formą ochrony przyrody oraz lasy, a dla terenów przeznaczonych pod zabudowę ustalono duży udział powierzchni biologicznie czynnej (40% - 85%);

4) powstawanie ścieków komunalnych i odpadów komunalnych – oddziaływanie długoterminowe, wpływające na wody i glebę, zmienne w zależności od ilości użytkowników danego terenu. Przy respektowaniu przepisów odrębnych i ustaleń planu (odbieraniu odpadów oraz wyposażaniu terenów w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej) oddziaływanie to nie wystąpi na obszarze opracowania. Na obszarze będą powstawać odpady organiczne, pochodzące z produkcji rolnej (ogrodniczej) i leśnej, które mogą być zagospodarowane na miejscu (kompost, opał). Należy się jednak liczyć z zaśmiecaniem terenów wykorzystywanych rekreacyjnie i możliwością powstawania nielegalnych wysypisk;

5) emitowanie pól elektromagnetycznych – oddziaływanie stałe długoterminowe, wpływające na zdrowie ludzi i zwierząt. Emitorem pól elektromagnetycznych w ramach obszaru objętego opracowaniem są napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu 15 kV i 0,4 kV oraz znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie: napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu 110 kV i urządzenia telekomunikacyjne telefonii komórkowej. Przez obszar nie przechodzi linia radiowa. Projekt planu dopuszcza możliwość ewentualnej rozbudowy i przebudowy istniejącego systemu zasilania w energię. Projekt planu nie zawiera zakazu lokalizacji masztów telefonii komórkowej;

6) obniżenie walorów krajobrazowych i kulturowych obszaru – oddziaływanie stałe długoterminowe - nie wystąpi przy respektowaniu ustaleń projektu planu;

7) ryzyko wystąpienia poważnych awarii – zgodnie z ustaleniami projektu planu nie przewiduje się lokalizacji na obszarze nim objętym żadnych obiektów o zwiększonym bądź dużym ryzyku wystąpienia awarii,

8) zmiany klimatu lokalnego – oddziaływanie stałe, długoterminowe, wpływające na florę i faunę, oraz zdrowie ludzi - dotyczy jedynie klimatu lokalnego i nie zmieni się znacznie w stosunku do stanu obecnego. Można oczekiwać zmian negatywnych – w przypadkach zwiększania się powierzchni utwardzonych, co ograniczy możliwości retencji wód opadowych, a zwiększy ryzyko lokalnych zalań i podtopień, ale też pozytywnych - w wyniku przeprowadzanych termomodernizacji budynków oraz eliminacji indywidualnych palenisk.

Niezależnie od potencjalnych skutków realizacji ustaleń zawartych w projekcie planu, na obszarze będą występowały oddziaływania, które są efektem globalnych zmian klimatycznych:

- zmiana struktury opadów w okresie wegetacyjnym - czyli częstsze susze letnie i wiosenne oraz wzrost liczby opadów nawałnych, w tym gradu. Z racji zwiększonej częstotliwości występowania tych zjawisk należy liczyć się ze wzrastającą liczbą sytuacji ekstremalnych, czyli powodzi, suszy, osuwisk ziemi oraz erozji wodnej w korytach cieków, z czego na omawianym obszarze mogą występować okresy suszy oraz lokalne podtopienia;

- migracje gatunków, spowodowane ociepleniem klimatu. Migracje gatunków, będące formą ich adaptacji do zmian klimatu, mogą jednak zostać utrudnione przez „nieodróżność ekologiczną” przekształconych przez człowieka krajobrazów: brak ciągłości ekologicznej formacji roślinnych, nieodróżność korytarzy ekologicznych (tak rzecznych, jak i leśnych), niskie nasycenie krajobrazu elementami przyrodniczymi mogącymi stanowić „wyspy środowiskowe” dla poszczególnych gatunków (np. drobnymi torfowiskami, mokradłami, oczkami wodnymi);

- zwiększone prawdopodobieństwo powodzi błyskawicznych, wywołane silnymi opadami mogącymi powodować zalewanie obszarów, na których nieodpowiednio prowadzona jest gospodarka przestrzenna.

Odporność efektów realizacji ustaleń planu na zmiany klimatu, w tym klęski żywiołowe, należy uznać za wysoką. Obszar opracowania planu należy do terenów średnio zurbanizowanych, z dużym udziałem terenów przyrodniczo aktywnych – głównie lasów, mających zdolność łagodzenia skutków ekstremalnych zjawisk pogodowych. Zmiany klimatu miasta, jakie mogą nastąpić w przyszłości, tj. wzrost średniej temperatury powietrza (fale upałów), zmniejszenie wilgotności powietrza (długotrwałe susze), burze i silne wiatry będą tam, zatem, mniej odczuwalne niż w centralnych rejonach miasta i pozostaną bez zauważalnego wpływu na realizację ustaleń planu. Oddziaływanie zmieniających się warunków klimatycznych i środowiskowych na ustalenia projektu planu będzie znikome lub żadne. Wpływ realizacji ustaleń projektu planu na różnorodność biologiczną oraz inne elementy środowiska przyrodniczego został omówiony powyżej. Jak wynika z przeprowadzonych analiz wpływu realizacji ustaleń planu na środowisko, będzie on w większości elementów pozytywny i nie będzie generował istotnych konfliktów środowiskowych. Wyeliminowanie źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza związanych z ogrzewaniem budynków lub procesami technologicznymi wpłynie na złagodzenie ewentualnych zmian klimatu.

Dla potrzeb niniejszej prognozy przeanalizowano możliwe oddziaływania realizacji ustaleń planu na środowisko przyrodnicze w podziale na:

1. bezpośrednie – mechaniczne przekształcenia gruntów - pod budynkami oraz nawierzchniami utwardzonymi (parkingi, drogi), hałas, wytwarzanie odpadów;
2. pośrednie – emisja zanieczyszczeń pyłowych do powietrza, ryzyko wystąpienia wypadków;
3. wtórne – zwiększenie spływu powierzchniowego wód opadowych w obrębie uszczelnionych powierzchni;
4. skumulowane – na terenie zainwestowanym będą kumulowały się różnego rodzaju zanieczyszczenia – ścieki, emisje pyłowo-gazowe do atmosfery, odpady komunalne;
5. krótkoterminowe – emisja hałasu, ryzyko wystąpienia wypadków w fazie budowy;
6. długoterminowe – uszczelnienie powierzchni, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, wytwarzanie odpadów (wzrost ilości odpadów komunalnych);
7. stałe – wytwarzanie odpadów, emisje do powietrza.

Analizując ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Jednolitych Części Wód Podziemnych należy stwierdzić, iż na obszarze objętym opracowaniem ryzyko takie występuje w odniesieniu do Jednolitych Części Wód Powierzchniowych rzecznych (JCWP RW600017183229). Osiągnięcie celów środowiskowych dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych rzecznych, określonych w planie gospodarowania wodami (na obszarze dorzecza Odry) - to znaczy stanu dobrego wód - jest jednak zagrożone na obszarze całego miasta, a eliminacja tego ryzyka jest możliwa tylko poprzez kompleksowe działania obejmujące całe miasto.

Dla Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd GW600072) ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych nie występuje, ponieważ wody zbiornika GZWP 401 należą do bardzo czystych i czystych lub bardzo nieznacznie zanieczyszczonych, a stopień podatności poziomu

zbiornikowego na zanieczyszczenia na obszarze objętym omawianym opracowaniem jest mały i bardzo mały.

Należy pamiętać, iż oddziaływania inwestycji, będące skutkiem realizacji ustaleń planu będą występowały zarówno w fazie ich budowy, jak i eksploatacji, a ich natężenie będzie zróżnicowane. Skala wzrostu ilości emitowanych zanieczyszczeń, hałasu, wytwarzanych odpadów będzie zależna od ilości użytkowników terenów.

Analizując możliwe oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko należy przede wszystkim podkreślić oddziaływanie pozytywne, wynikające z zachowania lasów i innych terenów otwartych na większości obszaru przy równoczesnym znacznym ograniczeniu możliwości zabudowy, obejmujące:

- poprawę jakości wody w rzece Ner i Stawach Stefańskiego,
- ochronę przed powodzią i skutkami suszy,
- podniesienie walorów przyrodniczo-krajobrazowych terenu.

Zapisy projektu, dotyczące znajdujących się w obrębie ZPK terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczonych symbolami od 1MN do 3MN, nie są sprzeczne z celami ochrony tego zespołu i respektują ustalone dla niego zasady. Te jednostki urbanistyczne zostały wyznaczone w strefie oznaczonej (w uchwale ustanawiającej ZPK) jako B, której, podobnie jak pozostałych stref - z wyjątkiem gruntów leśnych ujawnionych w ewidencji gruntów i budynków - nie dotyczą zakazy:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obszaru,
- uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby,
- zmiany sposobu użytkowania ziemi,
- umieszczania tablic reklamowych.

Ustalenia projektu planu, poprzez ograniczenie terenów, na których dopuszczalna jest zabudowa, do terenów nie należących do zespołu przyrodniczo-krajobrazowego i wymienionej strefy ZPK, jak również wyznaczenie linii zabudowy i określenie wskaźników zagospodarowania poszczególnych terenów, nie prowadzą również do naruszenia pozostałych zakazów ustalonych dla zespołu przyrodniczo-krajobrazowego.

Z analizy zapisów projektu planu oraz przewidywanych oddziaływań na środowisko, jakie mogą wystąpić w związku z realizacją ustaleń projektu planu, wynika, iż planowane zagospodarowanie terenu nie narusza ograniczeń obowiązujących w obszarach objętych prawnymi formami ochrony przyrody.

9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu

W niniejszej prognozie odstępuje się od dokonania analizy i oceny rozwiązań, przyjętych w projekcie planu miejscowego, pod kątem oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, z uwagi na brak obszaru Natura 2000, zarówno w granicach terenu objętego opracowaniem, jak i w jego sąsiedztwie (w strefie potencjalnego oddziaływania).

Projekt planu odwołuje się do przepisów odrębnych w stosunku do terenów i obiektów będących formami ochrony przyrody i ochrony zabytków, a także wprowadza własne regulacje dotyczące obszarów o szczególnych wartościach przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych i ekologicznych.

W punkcie 8 niniejszej prognozy zostały omówione rodzaje przewidywanych negatywnych oddziaływań na środowisko, jakie mogą wystąpić w związku z realizacją ustaleń projektu planu. Oddziaływania te nie będą jednak miały natężenia mogącego wpłynąć na zmianę aktualnego stanu środowiska - określanego jako dobry.

Realizacja ustaleń projektu planu będzie polegała przede wszystkim na zachowaniu istniejących lasów oraz terenów otwartych. Utrzymane zostaną również istniejące tereny zabudowy mieszkaniowej oraz drogi publiczne i wewnętrzne oraz systemy infrastruktury. Lokalizację nowych sieci i urządzeń infrastruktury technicznej dopuszcza się na terenach dróg publicznych, a w terenach o innym przeznaczeniu - zgodnie z ustaleniami szczegółowymi planu. Infrastruktura techniczna, również w przypadku przebudowy lub rozbudowy istniejącej, ma być, poza wskazanymi wyjątkami, lokalizowana jako podziemna.

Zgodnie z art. 15 ust. 2 pkt. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* akty prawa miejscowego określają jedynie zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej i komunikacji. Analizowany projekt planu przewiduje wyposażenie terenów w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, a także przebudowę i rozbudowę istniejących sieci, zgodnie z przepisami odrębnymi, z nakazem lokalizacji sieci i urządzeń infrastruktury technicznej w granicach terenów przeznaczonych pod tę infrastrukturę lub w liniach rozgraniczających dróg, z dopuszczeniem lokalizacji ich w terenach o innym, niż wymienione, przeznaczeniu - zgodnie z ustaleniami szczegółowymi.

Ustalenia projektu planu z zakresu wyposażenia analizowanego obszaru w infrastrukturę techniczną nie przedstawiają rozwiązań tymczasowych, tj. do czasu pełnego wyposażenia analizowanego obszaru w poszczególne sieci, ponieważ zagadnienia te ujęte są w przepisach obowiązujących aktów prawnych, regulujących materię związaną z technicznymi sposobami budowy urządzeń sieciowych, jak też kwestie związane z np.: urządzeniami odbioru ścieków, zasadami ich sytuowania i rodzajem itp.

Aktualnie analizowany obszar jest wyposażony w sieci infrastruktury technicznej – wodociągową, kanalizacji sanitarnej, energetyczną, telekomunikacyjną i gazową, przy czym sieć kanalizacyjna i gazowa obejmuje tylko część obszaru. Obszar znajduje się poza zasięgiem miejskiej sieci ciepłowniczej. Niepełne wyposażenie obszaru w sieć kanalizacji sanitarnej powoduje, iż część zabudowy obsługiwana jest przez zbiorniki bezodpływowe, a wobec braku sieci ciepłowniczej wszystkie budynki posiadają indywidualne źródła ciepła.

Wprawdzie na rysunku projektu planu wyznaczony został przebieg projektowanych sieci infrastruktury technicznej, niemniej jednak ich realizacja (w tym termin) jest już poza ustaleniami projektu planu miejscowego. Brak sieci nie przesądza jednak, że zabudowa nie będzie mogła być realizowana do czasu wybudowania poszczególnych sieci. Będzie ona funkcjonowała w oparciu o rozwiązania tymczasowe z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, odprowadzania wód opadowych czy ogrzewania.

Projekt planu zawiera ustalenia, które mają na celu ograniczanie i minimalizowanie uciążliwości dla środowiska, wśród których należy wymienić:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem: przedsięwzięć dotyczących infrastruktury technicznej oraz dróg, zalesień i wylesień;
- zakaz stosowania indywidualnych źródeł zaopatrzenia w ciepło powodujących emisję spalin przekraczającą dopuszczalne normy;

- zakaz lokalizowania obiektów, urządzeń i sieci infrastrukturalnych, które powodują przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku określonych w przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących budownictwa.

Zapisy planu mają również na celu ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków. Ma temu służyć m.in. określenie wskaźników zagospodarowania terenów i parametrów zabudowy, rodzaju i kolorystyki materiałów wykończeniowych budynków, ustalenie ochrony oraz szczególnego zakresu działań dla zabytków.

Dla działek budowlanych w terenach, których przeznaczeniem jest zabudowa, w planie ustalony został wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej w wysokości minimum:

- 40% - w terenach 1MN/U i 8MN/U;
- 50% - w terenach 2MN, 9MN/U i 1UOZ oraz dla działek o powierzchni do 1000 m² w terenach 4MN i 5MN;
- 55% - dla działek o powierzchni powyżej 1000 m² do 2000 m² w terenach 4MN i 5MN;
- 60% - dla działek o powierzchni powyżej 2000 m² do 3000 m² w terenach 4MN i 5MN;
- 65% - dla działek o powierzchni powyżej 3000 m² w terenach 4MN i 5MN;
- 70% - w terenach 4MN/U i 6MN/U;
- 75% - w terenie 3MN;
- 80% - w terenach 2MN/U, 3MN/U, 5MN/U i 7MN/U;
- 85% - w terenie 1MN.

Respektowanie wszystkich ustaleń projektu planu dotyczących zarówno zasad zagospodarowania terenów, jak i ich obsługi przez infrastrukturę techniczną, spowoduje uporządkowanie obszaru oraz ochroni przed niekontrolowanym, chaotycznym zainwestowaniem, a tym samym zapewni nie pogarszanie się stanu poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego oraz usunięcie bądź ograniczenie istniejących uciążliwości i zagrożeń. Generalnie, realizacja ustaleń projektu planu zapewni utrzymanie funkcji obszaru jako ważnego elementu systemu przyrodniczego miasta i nie będzie powodowała negatywnego oddziaływania na środowisko obszaru, a także na jakość życia jego mieszkańców i użytkowników.

10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu

Zgodnie z obowiązującymi przepisami *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* prognoza oddziaływania na środowisko „przedstawia – biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy”.

Ze względu na brak obszarów Natura 2000 w granicach badanego obszaru oraz w jego sąsiedztwie (w strefie możliwego oddziaływania rozwiązań zawartych w projekcie) nie

wskazuje się rozwiązań alternatywnych do zawartych w projekcie planu, bowiem rozwiązania zawarte w projekcie nie mają wpływu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Zaproponowane w projekcie planu rozwiązania w zakresie przeznaczenia terenów, sposobu ich zagospodarowania, warunków dla projektowanej zabudowy oraz zasad obsługi technicznej i komunikacyjnej, gwarantują prawidłowe funkcjonowanie omawianego obszaru, a także pozostają zgodne z ustaleniami obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*. Projekt zawiera sformułowania zapewniające ochronę w zakresie środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego oraz kształtowania ładu przestrzennego, a w szczególności ma na uwadze ochronę istniejącej formy ochrony przyrody: zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Ruda Willowa” (jak również terenu, który był proponowany do ustanowienia obszaru chronionego krajobrazu).

Przyjęte w projekcie planu ustalenia nie naruszają zasady zrównoważonego rozwoju.

Nie istnieje zatem potrzeba wskazania alternatywnego w stosunku do przedstawionego w projekcie planu rozwiązania w zakresie zagospodarowania obszaru.

11. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Metoda analizy skutków realizacji ustaleń projektowanego planu powinna polegać na:

1) ocenie oddziaływania realizacji projektowanego zagospodarowania poszczególnych terenów na środowisko;

2) ocenie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska.

W zakresie oceny oddziaływań i skuteczności proponowanych w planie rozwiązań wskazane jest prowadzenie monitoringu stanu środowiska, w tym m.in.: parametrów jakości powietrza, gleb, zagrożeń akustycznych. Monitoring powinien zawierać kontrolę takich elementów jak m.in. stan wyposażenia obszaru w kluczowy, dla jakości środowiska element infrastruktury jakim jest sieć kanalizacji sanitarnej, zachowanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach danego terenu, stosowanego rodzaju pokrycia dachowego oraz innych elementów zapewniających harmonijne kształtowanie projektowanej zabudowy. Okresowe przeglądy zainwestowania terenów i realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powinny być przeprowadzane przez właściwe organy administracji. Badania monitoringowe mogą być również prowadzone w ramach państwowego monitoringu środowiska przez ustawowo wyznaczone do tego organy i instytucje.

Monitoring skutków realizacji postanowień projektu planu powinien rozpocząć się niezwłocznie po uchwaleniu planu, co pozwoli na uzyskanie danych wyjściowych do dalszych analiz, a następnie proponuje się coroczne badanie efektów zmian zachodzących w środowisku i gospodarowaniu przestrzenią, z zastrzeżeniem, iż w sytuacji zaangażowania w prowadzony monitoring instytucji badawczych i kontrolnych zobowiązanych do prowadzenia monitoringu w określonym przepisami zakresie (np. Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska, stacje sanitarno-epidemiologiczne) można dostosować częstotliwość badań do stosowanych przez dane instytucje.

12. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Obszar objęty opracowaniem planu i jego otoczenie nie sąsiadują bezpośrednio z terytoriami państw ościennych, a dopuszczalne ustaleniami planu przedsięwzięcia, jakie mogą być realizowane w jego obszarze, nie będą skutkowały transgranicznym oddziaływaniem na środowisko w rozumieniu obowiązujących przepisów.

13. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem sporządzanym obowiązkowo dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przed skierowaniem projektu planu do uzgodnień. Niniejsze opracowanie zostało sporządzone dla potrzeb *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi obejmującej teren zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Ruda Willowa”, położonej w rejonie ulic: Scaleniowej, Wazów, Wiekowej, Laskowej i Rudzkiej*. Decyzja o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego dla ww. obszaru została podjęta uchwałą Nr LXXII/1932/18 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 14 czerwca 2018 r.

Obszar objęty opracowaniem zlokalizowany jest w południowej części miasta i przylega do jego granicy administracyjnej (granicy z powiatem łódzkim wschodnim, gminą Rzgów). Zajmuje powierzchnię około 160,5 ha. Obszar ten należy do słabo zurbanizowanych, peryferyjnych rejonów miasta, a na tle jego innych terenów wyróżnia się dużymi walorami przyrodniczymi, stanowiąc ważny element systemu przyrodniczego miasta Łodzi. Większość obszaru zajmuje zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Ruda Willowa” – prawna forma ochrony przyrody. Po zachodniej stronie obszaru rozciąga się pozostała część tego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, z doliną rzeki Ner i Stawami Stefańskiego oraz dolnym odcinkiem doliny rzeki Gadki.

Projekt planu miejscowego ustala przeznaczenie terenów i zasady ich zabudowy i zagospodarowania oraz zasady w zakresie: ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego, kształtowania ładu przestrzennego, komunikacji i infrastruktury technicznej. Plan zaś stwarza podstawy materialno-prawne do wydawania decyzji administracyjnych.

Projekt nie wprowadza zasadniczych zmian w stosunku do stanu istniejącego - utrzymuje zarówno istniejące lasy, jak i tereny zabudowy mieszkaniowej oraz układ komunikacyjny .

Według ustaleń obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi* (z 28 marca 2018 r., ze zmianami z 6 marca 2019 r. i z 22 grudnia 2021 r.) na obszarze objętym opracowaniem przewidziane są tereny o przeznaczeniu:

- L - tereny lasów o powierzchni minimum 3 ha,
- M3 - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- M4 - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na dużych działkach,
- PM - tereny zabudowy mieszkaniowej w układach ulicowych.

Sporządzany plan nie narusza ustaleń *Studium*. Zostały w nim wyznaczone tereny, dla których ustalono następujące przeznaczenie:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, oznaczona symbolami od 1MN do 5MN; przeznaczeniem uzupełniającym są: usługi lokalne, infrastruktura techniczna, drogi wewnętrzne;

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa usługowa, oznaczona symbolami od 1MN/U do 9MN/U; przeznaczeniem uzupełniającym są: infrastruktura techniczna, drogi wewnętrzne;

- zabudowa usługowa – usługi zdrowia, oznaczona symbolem 1UOZ; przeznaczeniem uzupełniającym są: zabudowa usługowa - usługi lokalne, infrastruktura techniczna, drogi wewnętrzne;

- tereny zieleni objęte formą ochrony przyrody, w tym lasy i zalesienia, oznaczone symbolami od 1ZN do 19ZN; przeznaczeniem uzupełniającym jest infrastruktura techniczna: istniejąca napowietrzna linia elektroenergetyczna o napięciu 15 kV na terenach 2ZN i 3ZN, istniejąca kablowa linia elektroenergetyczna o napięciu 15 kV na terenach 3ZN i 12ZN, istniejące magistrale wodociągowe w800 i w1000 na terenie 2ZN;

- lasy i zalesienia, oznaczone symbolami od 1ZL do 5ZL; przeznaczeniem uzupełniającym jest infrastruktura techniczna – istniejąca magistrała wodociągowa;

- drogi publiczne – ulice, ulice wraz z obiektami i urządzeniami związanymi z prowadzeniem i obsługą ruchu drogowego:

- ulica klasy zbiorczej, oznaczona symbolem 1KDZ i 2KDZ,

- ulice klasy lokalnej, oznaczone symbolami od 1KDL do 9KDL,

- ulice klasy dojazdowej, oznaczone symbolami od 1KDD do 7KDD;

przeznaczeniem uzupełniającym są: zieleń, drogi rowerowe, wiaty przystankowe dla komunikacji zbiorowej, miejsca postojowe dla samochodów, stanowiska postojowe dla rowerów, infrastruktura techniczna;

- drogi wewnętrzne wraz z obiektami i urządzeniami związanymi z prowadzeniem i obsługą ruchu drogowego, oznaczone symbolami od 1KDW do 22KDW; przeznaczeniem uzupełniającym są: zieleń, drogi rowerowe, miejsca postojowe dla samochodów, stanowiska postojowe dla rowerów, infrastruktura techniczna.

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków większość obszaru została objęta, zgodnie z ustaleniami Studium, strefą ochrony konserwatorskiej B – ochrony konserwatorskiej układów przestrzennych oraz zabytków i ich otoczenia, dla której ustalono nakaz zachowania historycznego układu przestrzennego dawnej miejscowości letniskowej Ruda Popioły, w tym zabudowy willowej oraz nakaz kształtowania zabudowy w formie i o gabarytach wpisujących się w historyczną strukturę przestrzenną. W granicach obszaru znajdują się obszary i obiekty zabytkowe: zabytek wpisany do rejestru zabytków (dom letniskowy - pensjonat - T. Steigerta z 1898 r., ul. Popioły 52/58), zabytki wpisane do gminnej ewidencji zabytków (siedem obiektów: trzy wille, dwa zespoły willowe – w tym jeden z parkiem, dom letniskowy – pensjonat i budynek ŁWEKD) oraz historyczne elementy zagospodarowania (dwa obiekty: fontanna, grotta).

Zgodnie z ustaleniami projektu planu, w ramach całego analizowanego obszaru nie mogą być lokalizowane przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem: przedsięwzięć dotyczących infrastruktury technicznej oraz dróg, zalesień i wylesień.

Realizacja ustaleń projektu planu miejscowego nie wiąże się z oddziaływaniem na obszary Natura 2000, gdyż takie w granicach badanego obszaru ani w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują. W stosunku do istniejących obszarów chronionych, dopuszczalne ustaleniami planu działania w ramach poszczególnych terenów nie powinny skutkować znaczącymi

oddziaływaniami na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych. Z tego względu w prognozie nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych do zawartych w projekcie planu.

Ustalenia projektu planu respektują obiekty już objęte ochroną prawną, jak również chronią obszary o szczególnych wartościach przyrodniczych, krajobrazowych i ekologicznych proponowane - zarówno w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi, jak i wcześniej w (już nieobowiązującym) Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego - do objęcia ochroną w formie obszaru chronionego krajobrazu.

Realizacja ustaleń projektu będzie wymagała wyłączenia niewielkich powierzchni z produkcji leśnej, z uwagi na kolizje z projektowanym zagospodarowaniem - zgodnym z ustaleniami obowiązującego *Studium*.

Obszar objęty opracowaniem jest wyposażony w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, z wyjątkiem sieci ciepłowniczej, a ustalenia planu dopuszczają ich przebudowę i rozbudowę.

Respektowanie ustaleń projektu planu - dotyczących zasad zagospodarowania terenów i ich obsługi poprzez infrastrukturę techniczną - powinno spowodować uporządkowanie struktury przestrzennej obszaru, utrzymanie strefy terenów otwartych wspomagających system przyrodniczy miasta, a także - poprzez usunięcie bądź ograniczenie istniejących problemów i zagrożeń - zapobiec pogarszaniu się stanu poszczególnych elementów środowiska obszaru.

Obowiązujące akty prawne:

1. *Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2022 r., poz. 503)
2. *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029)
3. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839, ze zm.)
4. *Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1973, ze zm.)
5. *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112)
6. *Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2022 r., poz. 916)
7. *Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. z 2022 r., poz. 840)
8. *Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne* (Dz.U. z 2021 r. poz. 2233, ze zm.)
9. *Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze* (Dz.U. z 2022 r. poz. 1072)
10. *Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach* (Dz. U. z 2022 r. poz. 672)
11. *Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych* (Dz. U. z 2021 r. poz. 1326, ze zm.)
12. *Uchwała Nr LVIII/1104/09 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 27 maja 2009 r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Ruda Willowa”* (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2017 r., poz. 2340)
13. *Uchwała Nr XCI/1612/10 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie ustalenia zasad ochrony dla ustanowionych pomników przyrody oraz zniesienia ochrony prawnej w odniesieniu do niektórych obiektów* (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2015 r. poz. 251)

Materialy źródłowe

1. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*, Uchwała Nr LXIX/1753/18 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 28 marca 2018 r., zmieniona Uchwałą Nr VI/215/19 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 6 marca 2019 r. i Uchwałą Nr LII/1605/21 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 22 grudnia 2021 r.
2. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*, Uchwała Nr XCIX/1826/10 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 27 października 2010 r. (nieobowiązujące)
3. *Projekt Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi obejmującej teren zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Ruda Willowa”, położonej w rejonie ulic: Scaleniowej, Wazów, Wiekowej, Laskowej i Rudzkiej*, czerwiec 2022 r.
4. *Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb projektów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi obejmującej teren zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Ruda Willowa”, położonej w rejonie ulic: Scaleniowej, Wazów, Wiekowej, Laskowej i Rudzkiej*, opracowanie MPU, Łódź, kwiecień 2019
5. *Strategia zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej* (Strategia z Göteborga)
6. *Strategia Rozwoju Kraju 2020*, Warszawa, wrzesień 2012
7. *Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (PEP2030)* Warszawa, 2019
8. *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz plan zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi* - Uchwała Nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 4915)
9. *Program ochrony środowiska Województwa łódzkiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024*, Łódź, 2016
10. *Raporty o stanie środowiska w województwie łódzkim za lata 2012- 2017 r.*, opracowanie WIOŚ w Łodzi, Biblioteka Monitoringu Środowiska Łódź 2013 - 2018
11. *Program Ochrony Środowiska dla Miasta Łodzi na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025* - Uchwała Nr LXXVIII/2101/18 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 31 października 2018 r.
12. *Mapa akustyczna Łodzi na lata 2017 - 2022*, Łódź, 2018
13. Uchwała Nr XXXIV/1124/20 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 24 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Łodzi”
14. *Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028*, Uchwała Nr XL/502/17 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 20 czerwca 2017 r.
15. *Atlas Miasta Łodzi*, Urząd Miasta Łodzi, Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź, 2002, 2009 i 2012
16. *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*, Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. poz. 1967)
17. *Prognozowanie skutków przyrodniczych planu zagospodarowania przestrzennego*, wyd. IGPiK – Oddział w Krakowie, 1998 r.
18. *Poradnik przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe*, Ministerstwo Środowiska, Departament Zrównoważonego Rozwoju, 2015, Warszawa
19. *Program ochrony szaty roślinnej lasów komunalnych miasta Łodzi*, praca zbiorowa pod redakcją J.K. Kurowskiego i P. Witosławskiego, Uniwersytet Łódzki, Łódź 2001;
20. *Zielone skarby Łodzi - relikty naturalnej przyrody miasta*, praca zbiorowa pod redakcją J.K. Kurowskiego i P. Witosławskiego, Łódź, 2009;